Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 218 (1968) ♦ П'ятниця, 13 листопада 1998 року ♦ Ціна договірна

13 листопада

✔ Міжнародний день сліпих

✔ 80 років тому, скориставшись із революції в Німеччині, Радянська Росія анулювала Брест-Литовську мирну угоду, згідно з якою Україну було визнано центральноєвропейськими країнами як незалежну державу

✔ 1803 року на Соловках на 112-му році життя помер останній гетьман Запорозької Січі П. Калнишевський

Не спад, а розпад

— Так визначив стан економіки Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко

Офіційно

Розпочинаючи нараду з питань розробки Національної програми відродження України за участю голів комітетів ВР, керівників Фонду держмайна, Антимонопольного комітету, Національного банку, провідних учених країни, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко сказав, зокрема, що економічний потенціал України ще досить значний, але залишилося небагато часу, щоб його зовсім втратити.

Якщо виробництво з місяця у місяць падає, то про який розвиток можна говорити, а в Україні це відбувається з року в рік сім років підряд. Економічна політика фактично втратила керованість.

(Закінчення на 2-й стор.).

Верховна Рада і Конституційний суд домовляються про співпрацю

Судді й законодавці об'єднані долею і законами

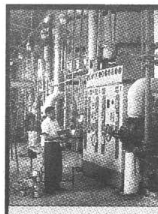
Закон «Про Конституційний суд» потребує вдосконалення, цю думку висловив голова КС Іван Тимченко 12 листопада під час зустрічі з Головою Верховної Ради Олександром Ткаченком. Закон «Про Конституційний суд» приймали на базі іноземного досвіду, коли в Україні ще не було подібного органу конституційної юрисдикції. Два роки роботи КС показали, що потрібно вносити зміни в окремі статті закону, а також доповнювати його окремими положеннями.

(Закінчення на 2-й стор.).

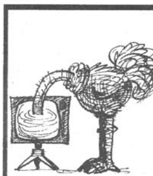
Завтра у Раїси КИРИЧЕНКО — ювілей

16

Автомобілі на спирту

11

Телебачення

9

У номер

Поїздка — робоча, та не без урочистостей

12 листопада Президент України відвідав Запорізьку область. Він побував у Запорізькому державному титано-магнієвому комбінаті, СП «АвтоЗАЗ-DAEWOO». Леонід Кучма взяв участь у нараді в облдержадміністрації та в урочистостях з нагоди 65-ї річниці від дня заснування металургійного комбінату «Запоріжсталь».

До уваги уряду

Час мінус гроші,
або Не пий з «неемісійного» джерела, бо не побачиш світла в кінці валютного лабіринту

З початку року ми спостерігали за процесом нарощування державного боргу, що мав вигляд випуску облігацій внутрішньої державної позики, і перманентно-стабільною гривнею. Не менш цікаво було стежити і за еволюцією офіційних коментарів з цього приводу. Особливо починаючи із травня, коли «психологічний фактор» набув вирішального значення в офіційному тлумаченні економічних подій. Здавалося, що уряд і НБУ «пройшли» економіку і почали вивчати психологію населення. Втім, найменш вивченою є урядова психологія, тож ми, зі свого боку, намагалися заповнити цю прогалину у знаннях людства. Але, як з'ясувалося, урядова психологія — це річ у собі. Тому сьогодні є сенс подивитися, що було цілком очевидно, що можна було передбачити, а що можна вважати запізнілим колективним прозрінням за умов затримки чергового траншу «зелених окулярів» від чарівника Смарагдової країни.

Підприємця звинувачували у всіх тяжких.

А наш "Голос..." пролунав на захист

Повертаючись до надрукованого

Герой судового нарису «Хрест Євгена Шаповалова» («ГУ» від 8.08.98) на волі. Його умовно-достроково звільнили після публікації в «Голосі України», який єдиний із засобів масової інформації не пішов на повідку у слідства управління у боротьбі з організованою злочинністю (УБОЗ) і запорізької прокуратури.

(Закінчення на 10-й стор.).

Передплата-99

«Голос України» проводить серед своїх передплатників розіграш «Лотереї «ГУ»-99». Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на рік або півроку, треба надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Лотерея «ГУ»-99». Розігруватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам:

38. Акціонерному товариству «Новомосковський трубний завод — Посуда» (директор — Дмитро Ульянов) — набори металевого емальованого кухонного посуду;

39. Радгоспу-комбінату «Голубівський» Новомосковського району Дніпропетровської області (директор — Володимир Савельєв) — поросята;

Друзі! Стежте за газетою. Щономера в нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї. Спробуйте і виграйте! Передплата-99.

P.S.

○ Кількість загиблих від повені в Закарпатті сягнула 11 осіб.

○ Внаслідок опадів в Чернігівській області пошкоджено міст через Десну, три населених пункти відрізано водою.

○ Через несплату боргів постачальникам Севастополь не одержує газ для опалення.

Пільгова передплата «ГУ» на рік — 18 грн. (інд. 40224)

У номер

✔ **Київ**

Саме для цього існує дружба

Учора заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом США в Україні Стівеном Пайфером на його прохання.

Передовсім Віктор Медведчук подякував послу за те, що США відгукнулися на лихо в Україні й направили в Закарпаття одяг, взуття, ліки та суму близько 526 тис. доларів (днями було виділено ще 500 тис. дол.).

— Але саме для цього й існує дружба, — відповів на це пан посол.

Щодо теми розмови, то насамперед Стівена Пайфера цікавили питання реформування законодавчої бази України, особливо в економічній галузі, нинішня політична ситуація у країні, найближчі плани Верховної Ради.

Заступник Голови ВР поінформував посла, що на черзі прийняття бюджету-99, а для цього потрібно додатково мати 33—40 законів у різних галузях: податковій, інвестиційній, приватизаційній. А щодо політичної ситуації — боротьба за президентське крісло вже почалася, отже, всі акценти зміщуються в політику.

У Швейцарії літо тепле

Під час зустрічі з державним секретарем з питань зовнішньої політики, керівником Політичної дирекції Федерального департаменту Швейцарії паном Якубом Келленбергом голова комітету Геннадій Удовенко, розповівши про роботу українського парламенту, щиро подякував уряду Швейцарії за гуманітарну допомогу з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Щороку діти-чорнобильці оздоровляються у Швейцарії, виділяються також кошти на закриття Чорнобильської АЕС.

Пан Якуб Келленберг висловив жаль, що парламент України не ратифікував досі угоди про співробітництво між Швейцарією й Україною, і сподівання, що незабаром це буде здійснено. Швейцарська сторона нині працює над планом науково-технічного співробітництва з країнами СНД, де значне місце відводиться Україні.

Делегацію також цікавило облаштування депортованих народів, зокрема кримських татар. На цю акцію швейцарці також виділяють значну допомогу.

А в програшу — знання

Більш як 2 тис. вчителів 49 шкіл у п'яти регіонах України страйкують, вимагаючи погасити заборгованість у заробітній платі. Як повідомляє «Інтерфакс—Україна», заняття не розпочали понад 20,6 тис. учнів Тернопільської, Івано-Франківської, Херсонської, Кіровоградської областей і Криму. До страйку готові вдатися вчителі Чернігівської та Черкаської областей. Заборгованість у зарплаті становить 413,7 млн. грн. (збільшилася порівняно з 1 вересня поточного року майже на 20 млн. грн.). Найбільша заборгованість — у Кіровоградській і Тернопільській областях.

Не залишилася без визнання

З нагоди 60-річчя від дня заснування Спілки художників України у Києві відбулося вшанування майстрів образотворчого мистецтва. Відомих живописців, скульпторів, графіків було відзначено високими урядовими нагородами. Голова столичного відділення СХ Василь Ґурін (на знімку) отримав орден «За заслуги» III ступеня.

Фото Володимира ФАЛІНА (ДІНАУ).

Не спад, а розпад

Так визначив стан економіки Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко

(Початок на 1-й стор.).

Разом з тим, наголосив Голова парламенту, треба відзначити, що за 7 років в країні вибудувані і позитивні структури, передусім це демократичні інститути, здобуток і широке міжнародне визнання України. Однак втрати за переходу до ринкових відносин затьмарюють ці успіхи. Немає жодних підстав поділяти оптимізм тих, хто запевняє про стабілізацію в економіці, скоріше спад виробництва неухильно переросте в його розпад. Зменшується наповнення бюджету, водночас зростає безробіття у виробництві та чиновницький апарат в управлінні. За всіма прогнозами, рівень життя населення у наступному році погіршиться.

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко вважає, що сьогодні необхідно очолити всенародний похід за відродження України. Для учасників наради, як сказав голова парламенту, підготовлені контури Національної програми відродження України. Вона передбачає, що період відродження має дорівнювати періоду розпаду, тобто програма також розрахована на 7 років. За перші два роки ставиться завдання зупинити спад виробництва і повністю погасити борги із зарплати та пенсій. За наступні п'ять років — досягти рівня виробництва, що був в Україні на кінець 1991 року.

Передбачається також спрогнозувати дві п'ятирічки розвитку народного господарства країни. І за цей короткий час наблизити рівень життя в Україні до європейського.

Національна програма відродження України повинна докорінно відрізнятися від усіх попередніх програм. Вона має увібрати в себе останні теоретичні розробки і практичні надбання та обов'язково бути виконаною. Програма має бути мужньою і показати суспільству, що на нього чекає через 5—10 років, якщо вона йтиме шляхом реформ, які запроваджуються. Програма має бути прагматичною і відповідати на сакраментальні запитання: що робити і куди йти? «У сучасній ситуації, — наголосив Олександр Ткаченко, — ми не повинні відмовлятися від політичного досвіду, набутого українським народом за 70 з лишком років радянської влади. Але розподіл праці і благ має тепер іти не адміністративним способом, а за законами ринкової економіки. Звідси і відповідь на запитання, який суспільно-політичний лад ми закладемо у програму».

Олександр Ткаченко зауважив, зокрема, що у розвинених країнах питання соціально-політичного ладу, яке, за традицією, хвилює ще багатьох в Україні, втратило актуальність і на першому місці — рівень життя людей.

В обговоренні програми взяли участь голови комітетів ВР Володимир Марченко, Георгій Крючков, Анатолій Кінах, Володимир Семиноженко, президент НАН України Борис Патон та інші.

Учасники наради одержали відповідні завдання у формі офіційних доручень з окремих напрямів для подальшої роботи над Національною програмою відродження України.

Анатолій КАРАСЕНКО.

Судді й законодавці об'єднані долею і законами

Верховна Рада і Конституційний суд домовляються про співпрацю

Конституція – закон для кожного

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко відвідав Конституційний суд на запрошення його голови. Іван Тимченко ознайомив Голову ВР з роботою єдиного органу конституційної юрисдикції нашої держави. Зокрема, розповів про структуру суду і його секретаріату.

(Початок на 1-й стор.).

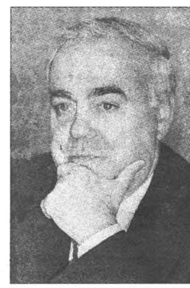
Щомісяця до нас надходить від 200 до 400 звернень, наголосив голова Конституційного суду. Він звернув увагу на ті проблеми, з якими стикаються судді КС. Зокрема, зупинився на необхідності поліпшення матеріально-технічної бази.

Іван Тимченко повідомив також, що Кабмін виділив із запланованих цього року 17 млн. гривень лише 4,5 млн. Це не дає змоги вчасно завершити будівництво нового приміщення Конституційного суду. Окрім того, наголосив керівник єдиного органу конституційної юрисдикції, уряд прагне зменшити фінансування КС і наступного року.

Потім Іван Тимченко торкнувся питання співпраці різних гілок влади. На його переконання, конституційним суддям вдалося залишитися поза політикою. І ніхто не зміг втягнути їх у політичні чвари. Іван Тимченко зауважив, що від КС «перепадає» всім: і Президентові, і Верховній Раді, і Кабмінові.

Голова Верховної Ради у відповідь наголосив, що вищий законодавчий орган і Конституційний суд об'єднані долею. Одні приймають закони, інші їх тлумачать. На його думку, такими спільними діями можна створити правове поле для блага людини. На думку Олександра Ткаченка, і хто готує законопроекти, і хто їх приймає, повинні пам'ятати про співпрацю з КС, щоб правові акти відповідали Основному Закону Української держави.

Голова Верховної Ради наголосив, що у проекті бюджету буде враховано більшість побажань Конституційного суду.

Іван Тимченко ознайомив Олександра Ткаченка з умовами роботи суддів і працівників секретаріату.

Володимир КОРОЛЮК.

Постанова Верховної Ради України

Про результати розслідування обставин передачі пакета акцій Національної акціонерної страхової компанії «Оранта», який є у державній власності, до статутного фонду Акціонерної компанії «Держінвест України»

Заслухавши та обговоривши звіт Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації про результати розслідування обставин передачі пакета акцій Національної акціонерної страхової компанії «Оранта», який є у державній власності, до статутного фонду Акціонерної компанії «Держінвест України», Верховна Рада України **постановляє:**

1. Визнати, що приватизація Національної акціонерної страхової компанії «Оранта» (далі — НАСК «Оранта») та передача пакета акцій НАСК «Оранта», який є у державній власності, до статутного фонду Акціонерної компанії «Держінвест України» не відповідають чинному законодавству України.

2. Фонду державного майна України зупинити продаж акцій НАСК «Оранта» до вирішення в установленому порядку питання про закріплення пакета акцій НАСК «Оранта» у державній власності.

3. Кабінету Міністрів України:

до 1 грудня 1998 року забезпечити вилучення пакета акцій НАСК «Оранта», який є у державній власності, з статутного фонду Акціонерної компанії «Держінвест України» та передачу цього пакета Фонду державного майна України;

вирішити в установленому порядку питання про закріплення у державній власності пакета акцій НАСК «Оранта» у розмірі 50 відсотків статутного фонду плюс одна акція;

скасувати Постанову Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 1998 року № 1610 «Про утворення концерну Оранта» в частині створення концерну «Оранта».

4. З метою посилення державного контролю за діяльністю НАСК «Оранта» доручити Фонду державного майна України в установленому порядку ініціювати скликання позачергових загальних зборів акціонерів для вирішення відповідно до законодавства України та установчих документів НАСК «Оранта» питання про включення до складу її спостережної ради відповідальних представників Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Міністерства економіки України, Антимонопольного комітету України, Фонду державного майна України та Комітету у справах нагляду за страховою діяльністю.

5. Доручити Спеціальній контрольній комісії Верховної Ради України з питань приватизації здійснення контролю за виконанням цієї Постанови та дотриманням законодавства України в процесі управління та розпорядження акціями НАСК «Оранта», які є у державній власності.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
4 листопада 1998 року.
№ 225-XIV.

ХРОНІКА ЗАКОНОТВОРЕННЯ

Верховна Рада України: друга сесія чотирнадцятого скликання

9—10 листопада у Верховній Раді України відбулися парламентські слухання з питань фізичної культури та спорту.

Заступник Гролови Верховної Ради України Віктор Медведчук, відкриваючи слухання, наголосив на надзвичайній їх важливості як інструмента вдосконалення законодавства з метою створення умов для всебічного розвитку фізичної культури і спорту. Адже ці слухання проводяться за участі представників Парламентської Асамблеї Ради Європи та Бюро Комітету з розвитку спорту Ради Європи, що сприятиме збагаченню нормативної бази.

З привітаннями перед учасниками парламентських слухань виступили віце-прем`єр-міністр України Валерій Смолій, представник Парламентської Асамблеї Ради Європи, голова підкомітету Парламентської Асамблеї Ради Європи з питань молоді і спорту Ело Мікко, голова Комітету Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту Іван Кириленко. Доповідь про розвиток фізичної культури і спорту в Україні виголосив голова Держкомспорту України Іван Федоренко.

Далі з інформаційними доповідями виступили голова Комітету Ради Європи з розвитку спорту Райя Маттіла, начальник відділу спорту Ради Європи Джордж Уолкер, директор Київського центру спортивної медицини Анатолій Пуцов, завідуючий лабораторією токсикології медичного об`єднання соціотерапії Анатолій Виевський, перший заступник голови Комітету з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту Григорій Суркіс та інші промовці. Обговорено широке коло питань, зокрема й таких специфічних, як з Антидемпінгової Конвенції, Європейської Конвенції про насильництво та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних змагань, особливо, футбольних матчів, професійного спорту і взаємодії державних органів фізичної культури і спорту із спортивними федераціями тощо.

Парламентські слухання засвідчили, що проблеми фізичної культури і спорту загострилися не менше, ніж економічні.

10 листопада дискусія розгорнулася навколо цільової програми «Фізичне виховання — здоров'я нації», яку оприлюднили керівники Держкомспорту України Іван Федоренко та Анатолій Домашенко.

Два дні роботи виявилися насиченими, змістовними. Своєрідна мізкова атака проблеми означила можливі і необхідні напрями роботи законотворців, які мають і чинні, і нові закони привести у відповідність із цивілізованими правовими актами.

* * *

Відповідно до порядку денного відбулися оголошення й затвердження депутатських запитів. Серед них — за підписом 138 депутатів — звернення до Генерального прокурора щодо законності арешту редактора газети «Правда Украины» Олександра Горобця.

На доповідь заступника Голови Верховної Ради Віктора Медведчука сесія розглянула питання стосовно затвердження Указу Президента України «Про заходи щодо ліквідації наслідків стихійного лиха в Закарпатській області». Прийнято відповідну постанову. В ній, зокрема, сказано: «Затвердити Указ Президента України від 7 листопада 1998 року «Про заходи щодо ліквідації наслідків стихійного лиха у Закарпатській області», яким територію Закарпатської області оголошено зоною надзвичайної екологічної ситуації». Контроль за виконанням постанови запропоновано покласти на парламентську комісію на чолі з В. Медведчуком.

Далі, згідно з попередньо затвердженим порядком денним, відбувся день уряду. З інформацією від Кабінету міністрів про структуру і динаміку державного боргу України виступив і відповів на запитання міністр фінансів Ігор Мітюков, від Рахункової палати — її голова Валентин Симоненко. Висновки парламентського Комітету з питань фінансів і банківської діяльності доповів його голова Валерій Альошин. В ході ділової дискусії промовці висловили серйозні критичні зауваження на адресу уряду. Вони зводяться до тривожного узагальнення: постійний значний дефіцит державного бюджету та швидкі темпи нарощування боргу свідчать, що Україна живе не власними коштами, а позиками. Іншими словами — витрачає більше, ніж заробляє. За повідомленням Рахункової палати, наприклад, тільки надходження від запозичень шляхом випуску облігацій внутрішньої державної позики за період 1995—1998 років (станом на 1 жовтня) на загальну суму 26,3 мільярда гривень до держбюджету надійшло 19,8 мільярда. Видатки ж на їх погашення та виплату доходу за той же час становили 14,6 мільярда, залишок заборгованості — 13,3 мільярда гривень. За даними Міністерства фінансів, в цілому державний борг з окремих показників наближається до критичної позначки, а необхідні розміри обслуговування і погашення внутрішнього боргу вже давно вийшли за межі економічної безпеки держави. Як підкреслив Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко, уряд має займатися не шуканням позичок, а власним виробництвом.

З трьох проектів постанови було прийнято варіант, який запропонували народні депутати Іван Варбанець, Павло Кузнєцов, В'ячеслав Сокерчак, Олександр Черенков. В цьому документі діяльність уряду стосовно зростання державного боргу кваліфікується як така, що створює небезпеку економічній незалежності України. Генеральному прокуророві пропонується перевірити обставини порушення законодавства щодо обслуговування боргу і притягти винних до відповідальності. Уряд зобов`язано в двотижневий термін внести на розгляд парламенту проект закону про державний борг України, концепція якого об`єднувала б регулювання зовнішніх та внутрішніх запозичень і порядок надання в цьому державних гарантій.

Інформацію з другого питання дня уряду — про хід підготовки підприємств і організацій житлово-комунальної сфери до роботи в осінньо-зимовий період 1998-99 року зробив перший віце-прем`єр-міністр Анатолій Голубченко. Головною передумовою ліквідації недоліків у цій сфері, підкреслювали промовці, є подолання кризи неплатежів у цілому і в тепло-енергетичному господарстві насамперед. Запропонований проект постанови з цього питання не набрав необхідної кількості голосів. Інформацію уряду взято до відома.

Голова Лічильної комісії Валерій Мішура доповів результати проведеного ранком таємного голосування по виборах трьох членів Вищої ради юстиції. Жоден з десяти кандидатів не здобув регламентного числа голосів. До розгляду питання Верховній Раді доведеться повернутися у подальший час.

Наступні пленарні засідання відбудуться 17 листопада.

Прес-служба Верховної Ради України.

Час бути «прозорими»

Роздуми про відкритість у роботі органів державного управління

Верховній Раді історією судилося, творячи закони побудови правової демократичної держави, повсякчас являти взірець відкритості.

Прийнято низку законодавчих актів з цього питання, наприклад: "Про інформацію», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про телебачення і радіомовлення», «Регламент Верховної Ради України», «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» тощо.

Крім того, стало вже правилом, що кожна парламентська сесія на подання відповідного комітету ухвалює постанови стосовно порядку висвітлення своєї роботи. І багато хто з нас може згадати, які пристрасті киплять тоді в пленарному залі, як несолодко доводиться тим виконавчим структурам, у чиєму віданні засоби масової інформації державної власності, особливо телебачення і радіо. Хто вслухався в підтекст таких дискусій, той не міг не помітити: з боку Міністерства інформації, скажімо, менш за все відчувалася турбота про гласність та відкритість. Проглядало, скоріш, ревне бажання обмежити, вкоротити, згорнути. Ще й під пристойним приводом неврегульованих фінансово-економічних відносин. А насправді було (та й досі так само), як у Салтикова-Щедріна: «Тащить и не пущать».

Незважаючи на міщанський спротив («посоромились би деятелі», «стидоба, одним словом») і грунтовані на цьому перепони декого з високих чиновників, парламентська прозорість продовжує розширювати свої межі. Доступніша тепер уже робота комітетів, апаратних структур, управління справами Верховної Ради.

Це стає можливим насамперед завдяки широко довірчим взаєминам з засобами масової інформації. У пресовій службі ВР мені навели такі цифри. В поточну каденцію при Верховній Раді акредитовано близько 1250 журналістів. З них майже 100 зарубіжних. Для порівняння: право представництва у нашому парламенті 1993 року мали 540. До того ж, визначено: в разі потреби будь-хто з регіонів країни або гостей з-за кордону має право на взаємоузгоджену тимчасову акредитацію.

Авторові цих рядків доводилося знайомитись із цією формою відкритості парламентської роботи в багатьох розвинених державах світу. І знаєте, який висновок? Ми, порівняно з декотрими, зайшли аж надто далеко — маю на увазі постійне акредитування. Не кажучи вже, звичайно, про вседозвільний, я б сказав, порядок для працівників усіх без винятку органів державної влади, місцевого самоврядування.

Звертаєте увагу, як у дні уряду або під час розгляду законопроектів з корпоративним ухилом на балконі сесійного залу, а часом і в кулуарах ніде яблуку впасти? Хіба то не доказ відкритості, якою, певен, ще не можуть похвалитись у Кабінеті міністрів, міністерствах і відомствах, куди не те що пересічному громадянинові, а й нашому братові журналістові часом нелегко достукатись? А треба, щоб і він, пересічний співвітчизник, і потрапити міг легко до урядовських кабінетів, і дізнатися що хоче, не оббиваючи пороги комендатур, не хапаючи за поли службовців на вході.

Був якось у відрядженні в німецькому бундестазі. І звернув увагу на справді довірчу обстановку, яка панує там. Що сам потрапив до залу засідань без зайвих формальностей — те зрозуміло. Але був приємно вражений, коли водночас зайшов гурт молоді (пізніше дізнався — екскурсія з Баварії). Ходять, оглядаються, розпитують. Посиділи в гостьовому секторі. Їх опікала парламентська працівниця. Дарувала буклети, знайомила з депутатами.

Що цим хочу сказати? У нас відкритість, як і багато які інші морально-правові поняття, — однобока, викривлена, неповноцінна. У взаєминах з пресою — аж занадто (хоча теж не в усіх аспектах), а що стосується того ж «пересічного», то в нього чимало ще заборон і перепон. Хоч немає й підстав для цього. Скоріше, через зашореність, інерцію мислення і сама Верховна Рада зволікає з напрацюванням оптимальних законів для безпосереднього й цивілізованого спілкування громадянина з владою.

Були мої колеги-журналісти в конгресі США. Показували тамтешні «Процедурні правила комітетів із регламенту палати представників». Написано буквально таке: **«Кожне робоче засідання будь-якого комітету чи підкомітету, включаючи засідання, під час яких здійснюється редагування тексту законопроектів, має бути відкритим для громадськості** (виділено автором), якщо тільки цей комітет чи підкомітет у відкритому засіданні, за умови присутності більшості своїх членів, шляхом поіменного голосування не вирішить того дня надалі проводити свою роботу в закритому засіданні... на підставі того, що розкриття змісту виступів, матеріалів, свідчень або інших питань, що розглядатимуться, могло б зашкодити інтересам національної безпеки або призвести до порушення якого б то не було закону чи статті регламенту палати представників».

Тобто засідання комітетів конгресу відкриті не тільки для журналістів, а й для будь-кого з громадян. На жаль, чинний у нас Закон «Про постійні комісії Верховної Ради України» не передбачає такої міри відкритості. Як писав після відвідин конгресу США віце-президент Асоціації народних депутатів попередніх скликань Верховної Ради України Юрій Гнаткевич, «відкритість законодавчого процесу не зводиться лише до можливості громадян спостерігати за ним, а передбачає їх право на своєчасне отримання інформації про зміст законопроектів... Йдеться також про можливості ще ширшого залучення спеціалістів до підготовки законопроектів..., активізацію всього спектру зворотного зв'язку між Верховною Радою і електоратом».

З початком поточної каденції (14-го скликання) в діяльності Верховної Ради все помітнішими стають здоровий прагматизм, системність, зосередження зусиль всіх державних інституцій на послідовному й оптимальному вирішенні всього комплексу проблем суспільного життя. Це невипадково пов'язується з освоєнням дій в умовах політичної структуризації парламенту, з приходом до керівництва у всіх його структурах ділових, досвідчених фахівців. Тому є підстави сподіватися, що й така передумова трансформації суспільного життя на правових засадах, як відкритість законотворчого процесу й державного управління, набуде подальшого розвитку.

Адже згадані вище закони лише частково забезпечують шлях до мети.

Нині назріла потреба у всеохоплюючому законодавчому акті з цього питання. Він з числа тих, які випливають із вимог Конституції, зокрема її статей 8, 57 і 58, де йдеться про те, що закони мають належним чином доводитися до відома громадян.

До речі, проект такого нормативно-правового документа підготував Інститут законодавства. Він має назву «Закон про закони та законодавчу діяльність». Водночас із порядком парламентських взаємовідносин з засобами масової інформації в ньому визначені норми інших аспектів відкритості. Зокрема, щодо забезпечення документацією з законотворчої роботи, випадків усенародного обговорення законопроектів, залучення в парламентський процес науковців та громадських об'єднань, роботи з листами та відвідувачами, порядку інформування виборців в округах тощо. А споріднений з цим документ «Закон про нормативні акти в Україні» навіть розглянуто в першому читанні Верховною Радою попереднього скликання. Тут сам собою напрошується вихід: попрацювати спільно двом парламентським комітетам — з питань свободи слова та інформації, що вже має чималий набуток законів стосовно ЗМІ, та з питань правової реформи, якому слід би законодавчо розробити тему відкритості.

Микола ОЛЕКСЕНКО, журналіст.

У пресовій службі ВР мені навели такі цифри. В поточну каденцію при Верховній Раді акредитовано близько 1250 журналістів. З них майже 100 зарубіжних. Для порівняння: право представництва у нашому парламенті 1993 року мали 540. До того ж, визначено: в разі потреби будь-хто з регіонів країни або гостей з-за кордону має право на взаємоузгоджену тимчасову акредитацію.

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про зняття застережень України до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання

Верховна Рада України постановляє:

1. Зняти застереження України до статті 20 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 1984 року, які зроблені під час її підписання 27 лютого 1986 року і набули чинності згідно з Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 26 січня 1987 року «Про ратифікацію Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1987 р., №6, ст.101).

2. Під час повідомлення про зняття застережень зробити такі заяви:

1) Україна повністю визнає на своїй території дію статті 21 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 1984 року щодо визнання компетенції Комітету проти катувань отримувати та розглядати повідомлення, які стосуються заяв однієї держави-учасниці про те, що інша держава-учасниця не виконує своїх зобов'язань за цією Конвенцією;

2) Україна повністю визнає на своїй території дію статті 22 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 1984 року щодо визнання компетенції Комітету проти катувань отримувати та розглядати повідомлення осіб, які перебувають під юрисдикцією держави-учасниці і які стверджують, що вони є жертвами порушення державою-учасницею положень Конвенції, чи повідомлення такого роду, що надходитиму від їх імені;

3) Україна заявляє, що положення статей 20, 21 та 22 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 1984 року поширюватимуться на випадки, які можуть виникнути починаючи з дати отримання Генеральним секретарем ООН повідомлення про зняття застережень та про відповідні заяви України.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ,
5 листопада 1998 року.
№234-XIV

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Узбекистан про правову допомогу та правові відносини у цивільних та сімейних справах

Верховна Рада України постановляє:
Договір між Україною та Республікою Узбекистан про правову допомогу та правові відносини у цивільних та сімейних справах, підписаний від імені України 19 лютого 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ,
5 листопада 1998 року.
№238-XIV

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Узбекистан про дружбу і подальше поглиблення всебічного співробітництва

Верховна Рада України постановляє:
Договір між Україною та Республікою Узбекистан про дружбу і подальше поглиблення всебічного співробітництва, підписаний 19 лютого 1998 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ,
5 листопада 1998 року.
№237-XIV

ЗАЯВА депутатської Фракції комуністів у Верховній Раді України «Про криваві події у Львові 7 листопада 1998 р.»

Рік тому з трибуни Верховної Ради Фракція комуністів звернулася до народу і влади України в зв'язку з масовим побиттям мирних мешканців на вулицях м. Львова 7 листопада 1997 р. Комуністи зажадали тоді припинити криваві провокації гітлер-бандерівців, які штовхають країну до громадянської війни. Однак рівно через рік, у день святкування 81-ї річниці Великого Жовтня, у Львові серед білого дня без будь-якого приводу знову було побито мирних людей.

Підкреслюємо, цього року в десятках країн на святкові вулиці вийшли мільйони людей. Але кров пролито тільки в Україні і тільки у Львові!

Чому ж злочинний бандеро-фашизм знову передає свою криваву естафету: від петлюрівського антисемітизму —до гітлерівської бандерівщини і до сучасного неонаціоналізму?

Відповідь проста: бандити безкарні, бо вступили у змову з владою. Рік тому Фракція комуністів зажадала в парламент прокурора і силових міністрів для пояснень і вжиття заходів. Уся країна стала свідком їх злочинної бездіяльності.

У результаті Львівський суд так і не провів розгляду. В день засідання з цього питання приміщення суду захопив натовп безчинствуючих націонал-фашистських молодчиків, суддя побоявся вийти до залу, а адвоката постраждалих було побито. Ватажки націоналістичних банд публічно погрожували розправою працівникам суду. Злочинці залишилися безкарні, і зміні зародки націонал-фашизму, як і раніше, пригріває державна влада.

Так, 30 червня 1998 р. у Львові офіційно було відзначено чергову річницю окупації міста гітлерівцями. Однак на заяву протесту Фракції комуністів у Верховній Раді з цього факту влада промовчала...

Нещодавно стіни польської школи №10 було спаскуджено фашистськими написами і свастикою, осквернено хрест на місці розстрілу польських учених. Влада знову не відреагувала...

Днями скоєно кричущі акти вандалізму і глуму над могилами радянських солдатів на Пагорбі Слави. На барельєфі на могилі легендарного розвідника Миколи Кузнецова зубилом було вибито очі!

Перед католицьким поминальним днем померлих група націоналістів, виконуючи рішення Львівської міськради (!), збила написи на нагробках польського військового кладовища.

Не вгамовується розгнузданий антисемітизм на сторінках львівських газет і в передачах місцевого телебачення та радіо.

Постає питання, чи не тому так бурхливо відроджується галицький націонал-фашизм, що минулорічне кровопролиття фактично збіглося у часі з візитом до Львова Хіллarі Клінтон, а нинішнє — зі львівським візитом Президента Л. Кучми?

Минулі вибори показали, що лівим в Україні не може серйозно протистояти жодна з політичних сил. Однак політична дрібнота спрямовує свої провокації саме проти лівих. Кастети і кийки націонал-фашистів, яких нацьковує влада, мають одну мету — змусити комуністів відступити. Цього не буде, панове!

У зв'язку з черговою кривавою провокацією фашистів у Львові 7 листопада 1998 р. Фракція комуністів у Верховній Раді України вимагає:

правоохоронним органам розслідувати всі факти кривавих злочинів гітлер-бандерівщини за останні роки. Карні справи мають бути порушені і доведені до кінця. Замовники погромів, які сховалися в державних адміністраціях і місцевих радах, мусять відповісти перед судом нарівні з їх виконавцями.

У зв'язку з наступною зустріччю у Львові в 1999 році глав європейських держав звертаємося до Президента України Л. Кучми, до парламентів і президентів країн Центральної і Східної Європи з проханням не проводити її у Львові. Інакше це означатиме підтримку українського націонал-фашизму на державному і міжнародному рівнях.

Ми пропонуємо провести парламентські слухання у Верховній Раді України з питань злочинної участі державних властей у відродженні націонал-фашизму в країні і його можливого використання у президентській виборчій кампанії 1999 року.

Комуністи закликають народ України: люди, будьте пильні!

Фашизм не пройде!

Петро СИМОНЕНКО,
керівник фракції.

ЗАЯВА фракції НДП у Верховній Раді України

6 листопада 1998 року під час засідання Верховної Ради України відбулася запланована зухвала провокаційна акція, вчинена фракцією Комуністичної партії України. Одним із лідерів Компартії, народним депутатом України Володимиром Моісеєнком було розгорнуто прапор неіснуючої держави — СРСР і під бурхливі овації депутатів цієї фракції проголошено антидержавну зрадницьку промову із закликами повалення існуючого конституційного ладу та ліквідації української державності, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України. Ці антидержавні та антиконституційні акції КПУ мали місце й 7 листопада під час відзначення нею річниці жовтневого заколоту більшовиків у Петрограді. Наміри повалити існуючий державний устрій і ліквідувати Україну як самостійну, незалежну державу є цілеспрямованою політичною лінією КПУ, яку вона послідовно проводить протягом останніх років. Активізація незаконної діяльності Комуністичною партією України є вкрай небезпечною для нашої держави, миру і злагоди в суспільстві.

Вимагаємо від Президента України, Служби безпеки і Генеральної прокуратури України вжиття негайних і рішучих заходів для заборони провокаційної діяльності КПУ.

Зрадникам української державності і провокаторам не місце в парламенті незалежної України!

Анатолій МАТВІЄНКО,
голова фракції НДП.

«Робити за європейськими стандартами...»

Вітчизняний стиль

Розмова з начальником управління з питань економіки і власності Рівненської облдержадміністрації Алімом Демчуком на постійно діючій виставці продукції рівненських підприємств.

— Аліме Івановичу, ми бачимо чудові ювелірні прикраси з бурштину, виготовлені на місцевій фабриці. Але зараз йтиметься не про оці намиста, персні і кулони, а про саму ювелірну фабрику. Кожен, хто побачить її «європейські обриси», просто зачаровується: це щось зовсім нове, зроблене, так би мовити, в іншому вимірі... Чи можна вважати цей об'єкт своєрідним символом відродження чи, точніше, народження нової економіки області?

— Відомо: не тільки те золото, що блищить. Ювелірну фабрику будували не німці і не шведи, а наші будівельники, новостворені приватні фірми, які освоїли європейський стандарт і працюють не за колишнім принципом «стук-грюк, аби з рук». Застосовуючи нові матеріали, роблять, як бачимо, чудеса. Європейський стандарт у них — не лише зовні, для «начальницького ока», а й усередині новозведених і реконструйованих приміщень: максимум зручностей працюючим і на виробництві, і в побуті.

До речі, попри сучасну економічну скруту, в області споруджується чимало важливих об'єктів: Березнівська сірникова фабрика, потужний склотарний завод у селищі Зоря Рівненського району, протитуберкульозний дитячий санаторій, онкодиспансер, реконструюється Рокитнівський склозавод, відновлено Хрінницьку водойму, яка «поїтиме» 4-й енергоблок Рівненської АЕС після завершення його спорудження, недавно введено в дію об'їзну дорогу державного значення навколо Рівного... І всі споруджувані виробничі об'єкти матимуть вигляд не гірший від ювелірної фабрики, бо в області створено спеціальну групу під керівництвом першого заступника голови облдержадміністрації Ельбруса Абдулаєва, яка, переглянувши старі норми і стандарти, спрямовує зусилля будівничих на найвищий рівень.

— Згоден з вами: поволі, але впевнено просуваємося вперед.

— На жаль, поки що дуже поволі, але позитивні зрушення є. Стабілізується діяльність окремих галузей і підприємств, закладаються надійні основи для повного відновлення економіки області. Значно активізувалася інноваційно-інвестиційна діяльність. Цього року на підприємства і в організації залучено 10 іноземних інвестицій на суму 12 мільйонів доларів США, що на третину більше, ніж за такий самий період минулого року. Виділено державні кошти на фінансування інноваційних проектів у сумі 6,8 мільйона гривень.

— Аліме Івановичу, але позитивні зрушення не з'являються самі по собі?

— Успіхові сприяє взаєморозуміння і спільна робота обласної адміністрації і ради — злагода, як відомо, у будь-якій справі найкращий помічник. Та все-таки найголовнішим є те, що відбулися великі позитивні зрушення у свідомості наших людей. І плачу ще довкола достатньо чути, і стогону — які, мовляв, ми бідні та нещасні, але ми стаємо не такими, зовсім не такими, якими були вчора. Повернуся до тих самих будівельників. Соромно сказати, як вони колись працювали: здадуть, наприклад, житло, а новосел, одержавши ордер, починає робити у квартирі... капітальний ремонт — підлоги перестеляти, «перетирати» стіни і стелі, міняти сантехніку, часто-густо — і столярку... Хто думав про теплозберігаючі вікна і двері? Про високу якість й естетичну привабливість фарб? Про звукоізоляцію?..

А тепер думають. Рівненська фірма «Пластик», наприклад, забезпечує новобудови високоякісними матеріалами і конструкціями, завод високовольтної апаратури готується випускати теплозбережне скло, фірми «Верстатник» та «Сіменс-Габро» налагодили безвідходну високотехнологічну обробку природного каменю, тішить споживача гарною продукцією підприємство «Агропереробка».

— А як, Аліме Івановичу, рівненське село? Які позитивні зрушення помітні там?

— Село — це нестерпний біль усієї нашої держави. Завинили ми всі перед ним, і не лише тепер, а й раніше багато кривди завдали. Важко його поставити на ноги, та все-таки... Цьогорічні весняно-польові роботи в області проведено значно краще і швидше, ніж торік.

Завдяки здійсненню цілого комплексу заходів вдалося наростити чисельність поголів'я великої рогатої худоби і свиней, на 15 відсотків зросла продуктивність молочного стада. Але це, як то кажуть, крапля в морі. Роботи тут — непочатий край...

— Аліме Івановичу, ось тут, на виставці — кращі зразки продукції місцевих підприємств і ВАТ «Рівнельон», фабрики нетканих матеріалів, радіозаводу, об'єднання «Рівнеліс», кондитерської і швейних фабрик, Березнівського фарфорового і Костопільського склозаводу... Гарні вироби, чи не так?

— Продукція непогана, але це — далеко не межа, бо немає межі удосконаленню. На виставці — не лише продукція, а бізнес-плани, пропозиції підприємств потенційним інвесторам. Адже виробничики розуміють, що досягти успіху нині можна за умови підвищення якості і здешевлення продукції.

Вів інтерв'ю
Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівненська область.

Раніше про теплозбережне скло ми й не чули

Час мінус гроші,

або Не пий з «неемісійного джерела», бо не побачиш світла в кінці валютного лабіринту

«Все, що було,
вже стало банальним
Все, що не було, —
майже реальним!»

Фантом-2.
Майже реально.

Протягом 26 тижнів цього року (з 6 лютого по 31 липня) практично щоп'ятниці в «Голосі України» йшов наш серіал «Час — гроші». 23 статті «Час — гроші» — це публічне дослідження з української економіки. Публічне тому, що кожен читач міг слідкувати за динамікою тих показників, які ми репрезентували, і робити власні висновки з нашого аналізу й прогнозу.

Ще на початку серіалу ми обіцяли принагідно повертатися до наших прогнозів. І час від часу це робили. Відсутність теоретичного фундаменту для економічного прогнозу змушує сьогодні ставити запитання не про надійність прогнозу чи про відсоток прогнозів, що здійснювалися, а лише про те, що і якою мірою взагалі можна передбачити в економіці. На нашу думку, нині існує можливість суто емпіричного підходу до прогнозування у поєднанні його із моделями або сценаріями ad hoc (принагідно).

Прогноз непередбачуваного

Кожна окрема економіка і світова економіка в цілому мають різні характерні часи економічних процесів, а самі характерні часи змінюються з плином часу.

Отже, одним з головних причин економічного прогнозу можна вважати визначення характерних «часів життя» того чи того економічного режиму. Скажімо, у березні ми це пояснювали так: якщо гривня здобуде титул «міс стабільність», то завдання прогнозу полягає у визначенні часу життя гривні у цій «номінації».

Ретроспекція подекуди спотворює не лише минуле, а й сьогодення і навіть майбутнє. Тому якомога чіткіше намагатимемося відокремлювати знання нинішньої ситуації від попереднього аналізу і прогнозу. Формулювання проблеми було таке: знайти **індикатори змін** в економіці України із врахуванням її специфіки і поточного стану. Тобто було визнано, що для «візуалізації» економічних процесів в Україні до існуючих показників (індексу інфляції, курсу гривня/долар тощо) слід додати нові, котрі мають характеризувати значну частину економіки і базуватися на даних про регулярний макроекономічний процес. Тоді таким вимогам цілком задовольняли внутрішній державний борг і аукціони НБУ з продажу державних облігацій (ОВДП), що відбувалися кілька разів на тиждень — майже як торги на УМВБ.

Було введено два монетарних індикатори — індикатори Е та Y — «Економіка України». Індикатори зв'язують між собою обмінний курс гривні, облікову ставку і ціни продажу державних облігацій на аукціонах НБУ.

Себто обидва індекси віддзеркалюють дії й очікування учасників фінансового ринку. Вісь часу визначають дати продажу й погашення різних типів ОВДП. Немає ОВДП — «немає часу»! Чим не філософська проблема?

Гривня/долар — ОВДП'95

У статтях «Час — гроші» йшлося про ситуацію в економіці у 1997 і 1998 роках. Проте нинішній підхід до аналізу і прогнозу було започатковано ще восени 1995 року.

Тоді ми підкреслювали (див. «ГУ» від 15 грудня 1995 року), що говорити про відсутність кредитного ризику для ОВДП — зарано. І звертали увагу на те, що обслуговування цього боргу не є легкою справою для емітента ОВДП (Мінфіну) і його генерального агента (НБУ). Щодо відсоткового ризику ОВДП, то тоді було наведено приклад першого погашення (17 жовтня 1995 року) 3-місячних облігацій із **від'ємною** доларовою дохідністю — внаслідок девальвації карбованця збитки інвесторів уряду становили 822 тис. доларів, або 5,6 відсотка за квартал.

Тоді ж («ГУ» від 15 грудня 1995 року) ми зробили першу спробу прогнозу обмінного курсу карбованця. Було розглянуто простий сценарій, за яким передбачалося збереження доларової дохідності 3-місячних ОВДП на рівні листопада (28 відсотків річних) протягом трьох місяців. Такому припущенню відповідало підвищення курсу долара із 180 тис. крб./дол. на 12 грудня до 207 тис. крб./дол. на 20 лютого 1996 року. Реально курс зріс до 188300 крб./дол.

Цікаво, що бюджет-96 передбачав середній курс 225 тис. крб./дол. Та замість девальвації карбованця відбулася його ревальвація, а доларова дохідність у лютому—червні 1996 року сягала 120—135 відсотків річних! Якщо згадати, що бюджет-96 було прийнято 22 березня 1996 року, то можна дійти висновку: на цей момент «бюджетний сценарій» курсоутворення вже застарів. Мабуть, саме на процес «старіння» ще не оприлюдненого бюджету вказувало відставання курсу долара на УМВБ від прогнозного.

ОВДП і коридорно конвертована гривня

На початку 1998 року ми виходили з такого:

1. Уряд побудував свій власний ринок облігацій у «фондовій пустелі». Випуск ОВДП істотно впливає на кредитний і валютний ринки.

2. Ринок ОВДП орієнтовано на конвертацію великих обсягів іноземної валюти в гривню й навпаки.

3. Курс гривні має змінюватися у таких межах, щоб мінімальна доходність ОВДП у доларовому виразі була привабливою для покупців облігацій.

4. Ринок ОВДП визначає ступінь конвертованості гривні. Зовнішнім проявом цього факту виступають нерезиденти як власники ОВДП.

5. Ринок ОВДП має високий ступінь відсоткового і кредитного ризиків. Головним атрибутом ризикованого іміджу ринку ОВДП є «валютний коридор».

Повторимо те, що казали у лютому. Залишити ринок ОВДП нерезиденти можуть лише з двох причин: цілковитої неспроможності уряду виконувати свої зобов'язання з обслуговування державної позики або у разі справжнього реформування економіки. Як і в лютому, додамо, що поки не сталося ні першого, ані, тим паче, другого.

Утім, очевидно, дещо сталося. Кажуть навіть — «фінансова криза!» Та ми не вживатимемо жахаючих і невизначених термінів. А просто зауважимо, що останнім часом в економіці йде певний перехідний процес. Початок цього процесу можна умовно віднести на третю декаду травня нинішнього року, коли з «психологічних міркувань» було підвищено облікову ставку з 41 до 51 відсотка річних. Початком другої половини перехідного процесу можна вважати введення в обіг постановою Кабміну від 25 серпня конверсійних ОВДП і встановлення з 5 вересня нових меж «валютного коридору» (2,5 — 3,5 грн./дол.). Друга половина процесу може тривати довше за першу.

Щоб не гадати, як вирішиться проблема **гривня/долар — ОВДП**, повернімося до нашого запитання: що і якою мірою нашої економіки можна прогнозувати в економіці?

«Час — гроші». Лютий — липень'98

Наведемо деякі твердження й прогнози, що їх було зроблено у серіалі «Час — гроші».

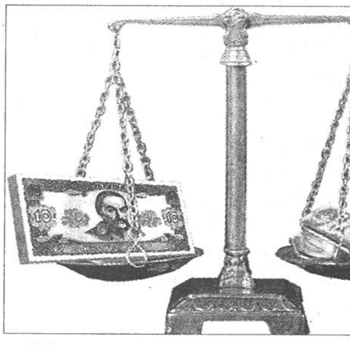
6 березня. На згадку приходить «фіксований курс», і «валютний коридор» постає як його «модернізація»: колишню «множинність курсів» тепер рознесено в часі у вигляді курсів продажу й погашення державних облігацій.

24 квітня. «Валютний коридор» не є чимось непохитним.

12 червня. «Українська специфіка» може перетворити це відоме явище (вибухове зростання дефіциту бюджету як наслідок скуповування центральним банком урядових цінних паперів) на «прихований вибух».

19 червня. Підійшов до завершення період функціонування ринку ОВДП, який розпочався на початку 1997 року...

26 червня. За сім останніх років створено те, що можна назвати УКРОНОМІКОЮ. Існування укрономіки-98/? неможливе без значного нарощування зовнішніх запозичень уряду.

3 липня. Якщо офіційно стверджується, що причин для девальвації гривні немає, то гривня девальвуватиме «так просто».

10 липня. «Цінова аномалія» робить аукціони НБУ дедалі схожими на так звану «кредитну емісію».

17 липня. У нинішній ситуації для стримування девальвації гривні не вистачить ніяких резервів іноземної валюти.

25 липня. Поки індекси Y були позитивні, можна було говорити про останні спроби імітації ринкового процесу, а коли індекси стали від'ємними (з 7 липня), розпочався період «імітації імітації».

31 липня. Є всі ознаки того, що бенкетувати сьогодні не час.

Від «неемісійного джерела» до «передевальвації»

Для довідки надамо кілька офіційних висловлювань щодо ОВДП і курсу гривні (лютий — жовтень'98).

2 лютого. Покриття дефіциту (бюджету. — **С. Р.**) планowано здійснювати неемісійним шляхом... Уряд забезпечує і буде надалі забезпечувати обслуговування таких зобов'язань (ОВДП — **С. Р.**)... (В. Пустовойтенко. Виступ на економічному форумі в Давосі. «Урядовий кур'єр» від 3 лютого 1998 р.).

28 травня. Причин для девальвації гривні немає. (В. Ющенко. «Урядовий кур'єр» від 2 червня 1998 р.).

27 липня. Валютний коридор в Україні до кінця цього року нами буде витримано без змін. (В. Ющенко. «Урядовий кур'єр» від 30 липня 1998 р.).

2 вересня. ОВДП із неемісійного джерела фінансування уряду перетворилися на фактор нестабільності. (В. Пустовойтенко. Засідання Верховної Ради України).

17 вересня. Ми оголосили нову валютну політику, де один із основних пунктів — зміна валютного коридору... (В. Ющенко. «Урядовий кур'єр» від 17 вересня 1998 року).

16 жовтня. За 40 днів серпня — вересня відбулася передевальвація гривні. (В. Ющенко. Засідання Верховної Ради України).

«Передевальвація» від «неемісійного джерела»

Найцікавішим є наш прогноз про «прихований вибух», який здійснився у вигляді випуску конверсійних ОВДП. А якщо казати точніше, то «вибух триває» і триватиме довго. А якою мірою він є «прихованим», поки що судити важко. Бо якщо «добровільна конверсія» формально є зрозумілою, то анонс про конверсію ОВДП, що належить Національному банку, здається нонсенсом, котрий має шокувати всіх «пильнувальників» цивілізованої «монетизації дефіциту бюджету». Цікаво, чи передбачає таке Програма розширеного фінансування МВФ? Мабуть, це і є одне з «позаекономічних див» чарівника Смарагдової Країни, на які можна було чекати у липні (див. «Час — гроші» від 3 і 17 липня). Зауважимо, що термін обігу конверсійних ОВДП (3 — 5,5 року) набагато перевищує максимальний час життя офіційного прогнозу (бюджету, «валютного коридору» тощо).

Але головне у нашому публічному дослідженні —спостереження істотного послаблення зв'язку між обмінним курсом гривні і ОВДП. Це спостереження, зокрема, унаочнило неминучість запровадження практично єдиного засобу для здійснення подальшої девальвації гривні — жорстких валютних обмежень.

Протягом червня — липня ми неодноразово наголошували на тому, що «таке довго тривати не може». Це й був головний макроекономічний короткотерміновий прогноз. Зокрема, 10 липня було зазначено, що «видиме майбутнє обмежено двома—чотирма місяцями», тобто вереснем—листопадом. Ішлося про часові рамки перехідного процесу, який розпочався у травні.

До характеристики невизначеності або нестійкості економічного стану у червні — липні додавалися цілком конкретні риси перехідного процесу. Зокрема, розраховувався прогнозований курс гривня/долар (індекс Е) за сценарієм «помірної девальвації гривні» у межах «валютного коридору». Втім, за цих умов залишався великий простір для варіацій доларової дохідності різних типів ОВДП.

Наш сценарій девальвації гривні відповідав помірному обмеженню доларової доходності облігацій. Реальний девальваційний процес забезпечив інвесторам уряду досить високий прибуток у твердій валюті. Можна думати, що **нерезиденти залишили ринок ОВДП втомленими від девальваційних очікувань, але задоволеними.**

Оцінити можливі зміни обмінного валютного курсу за умов посилення директивного впливу на процес курсоутворення дуже важко. Тому для пояснення того, що у нашому розумінні є «багато» й «мало», зауважимо: збільшення ціни долара на 17 копійок, або на 7,4 % (з 1,9 до 2,04 грн./дол.), у першому кварталі 1998 року ми розцінювали 27 березня як «помірне зменшення значного девальваційного потенціалу гривні».

Ми вже казали, що перехідний процес триває, тому всі попередні оцінки й прогнози залишаються в силі. Можна лише додати: вереснева девальвація гривні з 2,25 до 3,4 грн./дол. — це значне знецінення гривні, яке за умов істотного обмеження її конвертованості не означає зменшення, скажімо, липневого девальваційного потенціалу гривні. Не свідчить про це і різке зменшення темпу її девальвації в жовтні. Для визначення «істинної» ціни гривні фінансовий ринок має бути дещо ширшим, ніж УМВБ.

Насамкінець наголосимо, що зміна ступеня конвертованості валюти — це віддзеркалення певного економічного процесу, який має свій характерний час зростання або спаду. За умов «застиглого» ринку ОВДП і відсутності на фінансовому ринку відповідної для нього заміни зменшення або скасування якихось валютних обмежень (наприклад, обов'язкового продажу іноземної валюти) можна розцінювати виключно як засіб прискорення девальвації гривні. Справедливість цитованого вище твердження голови НБУ про «передевальвацію» гривні може перевірити лише валютний ринок. І це має бути не ревальвація «передевальвованої» гривні на УМВБ, а усунення дефіциту твердої валюти. Адже за визначенням ринок є саме тим, що сприяє встановленню рівноваги між попитом і пропозицією.

Сергій **РОЖКОВ,**
доктор фізико-математичних наук.

У номер

✔Херсон

Феєрверк із кімнатних капців

Виставку з претензійною назвою «Феєрверк реклами-98» влаштувала у Херсоні фірма під не менш гучною назвою «Аріадна». В афіші наголошувалося: «Виставка —національна! Підтримка — Спілки журналістів та Спілки рекламістів!» Символом заходу можна вважати повітряну кулю з відповідним написом, котра на час відкриття геть завалилася біля центрального входу у виставковий зал. І всередині все виявилося не набагато організованішим. Окремі стенди були порожні. Виразністю відзначалися лише представництва Київської нотної фабрики, луганської фірми «Колумб», столичних «KSS» та «MKM international». Гості взагалі дивувалися з деяких експозицій, зокрема з тих, де демонструвалися жіночі сумочки, головні убори та... кімнатні капці.

✔Полтава

Першому директорові першого музею

Хто такий Симон Наріжний? Історик, архівознавець, організатор і директор музею визвольної боротьби України в Празі. Перед другою світовою війною це була солідна наукова установа, яка видавала свій друкований орган, нагромадила багато цінних експонатів. Музей діяв до 1947 р., але коли до влади в Чехословаччині прийшли комуністи, його закрили, а Наріжний емігрував до Австралії, де й помер. Більшість матеріалів музею потрапила до НКВС і була вивезена в СРСР. На щастя, вони збереглися.

100-річчю з дня народження С. Наріжного була присвячена науково-практична конференція, яка пройшла в місцевому педінституті. Понад 50 науковців з різних міст України і з-за кордону розповіли про життєвий шлях і діяльність Симона Наріжного.

✔Вінниця

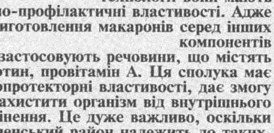
Втечуть від морозів на... канікули

Жмеринська міськрада своїм рішенням «забрала» у школярів (а це більш як шість тисяч дітей) осінні та весняні канікули. Зате у січні (цілий місяць) учні не сідатимуть за парти: «грітимуться» на лижах і санках. Учителям, щоправда, від того радості мало — вони будуть змушені йти у безоплатні відпустки. У такий спосіб у місті залізничників плануть заощадити 120 тисяч бюджетних коштів. Як повідомили в обласному управлінні освіти, до подібного кроку змушені вдатися і в деяких інших районах, адже за видатками на освіту Вінниччина, на жаль, скотилася на 24-те місце в державі.

✔Рівне

Макарони від радіації

На ВАТ «Завод продовольчих товарів», що в селищі Зарічне Рівненської області, окрім іншої продукції, виготовляють макарони. Покупців приваблюють не лише їх смакові якості, а й те, що завдяки розробленій новій технології вони мають лікувально-профілактичні властивості. Адже під час виготовлення макаронів серед інших компонентів застосовують речовини, що містять бета-каротин, провітамін А. Ця сполука має радіопротекторні властивості, дає змогу захистити організм від внутрішнього опромінення. Це дуже важливо, оскільки Зарічненський район належить до таких, що постраждав унаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

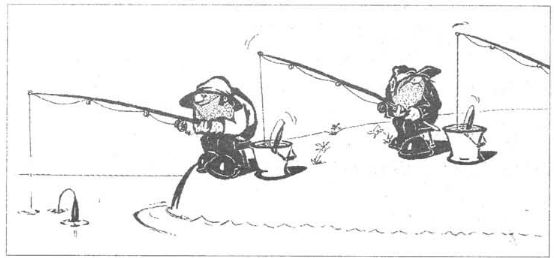

Мал. Анатолія АПЧЕЛА.

Помирилися, щоб жити немирно

Але вже не поміж собою, як досі, а з нинішнім урядом України.

Проблема

Нежданно-негадано Кабінет міністрів посприяв давно бажаному єднанню всіх діючих нині в країні профспілок. Небезпідставно так вважаючи, лідер однієї з найпопулярнішої в Україні незалежної профспілки працівників підприємств науки і виробництва Петро Петриченко одначе заявляє, що уряд Валерія Пустовойтенка на іншу реакцію з боку захисників інтересів найманого трудового люду сподіватися й не міг.

І що сам спровокував ненароком одностайну облогу профспілок довкола себе — теж не випадково. Адже вочевидь розраховував скористатися розбратом між ними, а вийшло навпаки.

Йдеться про рішення Кабміну відмовити профспілкам у праві розпоряджатися коштами Фонду соціального страхування, передавши ці функції Державному казначейству. Оскільки «офіційні» профспілки, об'єднані в федерацію, всупереч чинному законодавству, ніяк не хотіли допускати до управління фондом новоутворені незалежні (звідси й непорозуміння, чвари і навіть непримиренні протистояння і судові позови), то нехай, мовляв, соціальне страхування переходить у «відання» державного бюджету...

Найпарадоксальніше, що формально уряд розсудив дуже правильно. Соціальне страхування придумане для того, щоб фінансувати оздоровлення людей, оплату лікарняних тимчасово непрацездатним, допомогу вагітним жінкам та за доглядом новонароджених тощо. А це в нормальному, здоровому і цивілізованому суспільстві прерогатива і обов'язок держави. Профспілки там тільки захищають правові і професійні інтереси працюючих, домагаються прийнятних взаємин роботодавців з найманими робітниками — та й годі.

А в нас профспілки сполошилися-злякалися не на жарт, бо без матеріального забезпечення соціального захисту своїх членів більшість втрачає залишки довіри до них. Без цього захисту вони майже ніщо. На відміну від новоутворених незалежних на кшталт і тієї, яку очолює Петро Петриченко. Вони встигли нажити якраз неабиякого досвіду на царині правового відстоювання інтересів трудового люду. Однак у даному випадку не лише федерація «традиційних» профспілок України наступила на власну гординю та згодилася стосовно Фонду соцстраху ділити повноваження з «побратимами» з інших і вже досить численних профспілок, а й ці інші домовилися про співробітництво та координацію дій між собою на цей рахунок. І всі разом сіли за стіл, помирилися і домовилися не відступати.

Фінал такий: уряд погодився, що його рішення використовувати кошти обов'язкового соціального страхування через рахунок в Головному управлінні Державного казначейства «передчасне». І прийняв пропозиції, скоріше вимогу всіх зареєстрованих в державі всеукраїнських галузевих профспілок і профоб'єднань, аби вони спільно продовжували розпоряджатися коштами Фонду соцстраху.

Але це свідчить не лише про перемогу захисників прав трудящих, котрі згуртувалися, а й про те, що наш Кабмін змусили визнати факт наростаючого недовір'я до нього з боку населення. Бо за що насправді боролися профспілки? Якби відрахування на соціальне страхування потрапляли до бюджету, то за нашої дійсності там би й зникали безслідно. І навряд чи вчасно, а то й чи взагалі оплачувалися б лікарняні, декретні відпустки і навіть похорони померлих. Адже діючий нині уряд не просто «тяжко» знаходить кошти для належної виплати заробітної плати в бюджетній сфері та пенсій, а й практично зовсім зняв з себе відповідальність за затримки зарплати на колишніх державних, а нині роздержавлених підприємствах, де часто-густо заборгованість сягнула уже не кількох місяців, а кількох років. Теперішній Кабмін практично не прийняв ще жодного рішення, спрямованого на соціальний захист свого народу. Зате супроти цього захисту — скільки завгодно. Більше, ніж треба. Скажімо, мовчить з приводу Указу Президента «Про деякі зміни в оподаткуванні», яким на один відсоток, з 5,5 до 4,5 відсотка, зменшуються розміри відрахувань саме на обов'язкове соціальне страхування в Україні. Наче дрібниця — один відсоток, а фонд може стати банкрутом.

Тож не випадково в боротьбі навколо Фонду соцстраху наші профспілки, в тому числі і ті, які ми зазвичай продовжуємо називати «державними», врешті-решт скоріше знайшли спільну мову не з Кабміном Валерія Пустовойтенка, а з Комітетом з питань соціальної політики та праці Верховної Ради який очолює народний депутат Євген Марчук. Саме цей комітет підтримав їх домагання. І, як відомо, Верховна Рада прийняла закон, яким відрахування до фонду становитимуть 5 відсотків, а не 4,5. Голова ЦК вищезгаданої профспілки працівників підприємств науки і виробництва Петро Петриченко повідомив, що комітет Євгена Кириловича разом з профспілками створили і погоджувальну раду та робочу групу, які залучені до підготовки законопроектів стосовно соціального партнерства та соціального страхування в нашій державі. Вважаючи законопроекти цього блоку не менш значними для людей, ніж законопроекти економічного блоку.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

***ВІД РЕДАКЦІЇ:** Коли цей матеріал було підготовлено до друку, стало відомо про дещо дивний факт: керівництво Дніпропетровського відділення Фонду соціального страхування тутешньої міжгалузевої ради профспілок звернулося з письмовою заявою в облпрокуратуру щодо правомірності витрачання коштів обкомом незалежної профспілки працівників наукових і виробничих підприємств у рамках фонду Національної конфедерації праці солідарних профспілок України. Не будемо гадати, чи є підстави у правоохоронців перевіряти з цього приводу дану конкретну профспілку. Вона готова сповна звітувати і перед податковою адміністрацією, і перед КРУ, і перед будь-ким. Але чого б це всупереч чинному законодавству інше профоб'єднання втручається у її діяльність і, по суті, кидає на неї тінь підозри —це, погодьтеся, питання, над яким варто поміркувати.*

Скринька відчиняється просто: наші офіційні, «державні», профспілки тільки зробили вигляд, що «з подачі» Кабміну погодилися спільно з новоутвореними незалежними розпоряджатися Фондом соцстраху. Хоч би що там було, а в подальшому така практика неодмінно буде загрозливою для них. Тож обласна профспілка працівників наукових та виробничих підприємств у Дніпропетровську уже тепер понад 70 відсотків коштів спрямовує на оздоровлення своїх членів, що майже втричі більше, ніж у середньому обкоми міжгалузевої ради. Є різниця? Отож! Вона ж бо не утримує такий роздутий штат функціонерів і чиновників, як наші традиційні профспілки.

І дуже швидко з'ясувалося, що інстинкт самозбереження спонукав практично всіх одержавлених захисників інтересів і прав трудящих знову затіяти відторгнення та й переслідування своїх суперників. Адже, за інформацією згаданого у нашій публікації П. Петриченка, не лише у Дніпропетровську, а й у Полтаві, Тернополі, Кіровограді, Львові, Чернігові, на Волині і в Криму також відбуваються аналогічні процеси: за будь-яку ціну, намагаючись зберегти за собою «надійне» монопольне право розпоряджатися Фондом соціального страхування, докладають зусиль до придушення і знищення незалежного профспілкового руху в Україні.

У Дніпропетровську облпрокуратура, здається, це вчасно збагнула і тепер ледве не всі зареєстровані тут профспілкові обкоми «оптом» перевіряє, як вони витрачають гроші, призначені для народу. А це зробити давно пора.

Київенерго попереджує!

Наближаються осінні і зимові холоди. У зв'язку з недостатньою кількістю палива, необхідною для стабільної роботи електростанцій, та відключенням енергосистеми України від Росії умови енергозабезпечення споживачів ускладнюються. В цей напружений для енергетиків період Київенерго звертається до споживачів міста Києва з переконливим проханням:

дбайливо витрачати електроенергію в побуті, вимикати всі зайві електроприлади, особливо в ранкові та вечірні години;

підприємствам — суворо дотримуватися встановлених граничних величин споживання електроенергії та потужності.

Нагадуємо, що кожний заощаджений сьогодні кіловат електроенергії — запорука безперебійного енергопостачання під час зимових морозів.

Телефон для довідок: 462-51-76.

Страх, як хочеться розпоряджатися Фондом соцстраху!

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про гербовий збір

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Запровадити з 1 січня 1999 року справляння гербового збору з договорів, векселів та установчих документів суб`єктів підприємницької діяльності.

Гербовий збір не справляється з договорів, укладених до 1 січня 1999 року, векселів, виданих до 1 січня 1999 року, та установчих документів, поданих для державної реєстрації суб`єктів підприємницької діяльності до 1 січня 1999 року.

2. Затвердити Положення про гербовий збір (додається).

3. Кабінету Міністрів України визначити у місячний строк порядок виробництва, зберігання та продажу марок гербового збору.

4. Запропонувати Національному банку України привести у місячний строк видані ним нормативно-правові акти у відповідність з цим Указом.

5. Покласти на Кабінет Міністрів України надання офіційних роз`яснень щодо цього Указу.

6. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
6 листопада 1998 року.
№ 1222/98.

ПОЛОЖЕННЯ про гербовий збір

1. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

марка гербового збору — спеціальний знак, наявність якого підтверджує сплату гербового збору у порядку, визначеному цим Положенням;

маркування — позначення марками гербового збору оригіналів договорів, векселів та установчих документів суб`єктів підприємницької діяльності;

суб`єкти господарської діяльності — підприємці-громадяни, юридичні особи — суб`єкти підприємницької діяльності, інші юридичні особи незалежно від форми власності та організаційно-правової форми, які є резидентами, юридичні особи-нерезиденти, а також їх філіали (відділення), представництва.

2. Відповідно до цього Положення провадиться справляння гербового збору з таких документів:

договорів, за якими сторони — суб`єкти господарської діяльності беруть на себе зобов`язання передати майно, виконати роботи, надати послуги, сплатити гроші тощо, а також з договорів, якими вносяться зміни, спрямовані на збільшення суми зазначених договорів, якщо договори укладаються між резидентами, резидентами та нерезидентами (далі — договори);

векселів, які видаються відповідно до законодавства України;

установчих документів суб`єкта підприємницької діяльності, якими визначається розмір статутного фонду, вкладів, часток засновників такого суб`єкта, а також з документів, якими до установчих документів вносяться зміни (доповнення), спрямовані на збільшення статутного фонду, вкладів, часток засновників суб`єкта підприємницької діяльності (далі — установчі документи).

3. Гербовий збір не справляється з:

договорів, які пов`язані з використанням коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів, коштів державних цільових фондів;

договорів, хоча б однією із сторін яких є фізична особа, яка не є суб`єктом підприємницької діяльності;

векселів, які видаються органами виконавчої влади;

установчих документів суб`єктів підприємницької діяльності, засновниками яких виступають органи виконавчої влади, та з документів, якими до таких установчих документів вносяться зміни (доповнення).

4. Платниками гербового збору є суб`єкти господарської діяльності, які відповідно до цього Положення здійснюють маркування документів, передбачених пунктом 2 цього Положення.

5. Маркуванню відповідно до цього Положення підлягають всі примірники оригіналів документів, зазначених в абзацах другому та четвертому пункту 2 цього Положення, за винятком випадків, передбачених абзацом другим пункту 6 цього Положення, а також векселі та їх тотожні примірники.

6. Маркування договорів здійснюється сторонами договору за письмовою угодою між ними. За відсутності такої угоди маркування здійснюється стороною договору, яка проводить оплату за цим договором, а у разі товарообмінних (бартерних) операцій —сторонами відповідного договору рівними частками.

У разі укладення договорів за межами України між резидентами України та нерезидентами маркуванню підлягають примірники оригіналів договорів, що належать резидентам України, які і здійснюють таке маркування.

7. Маркування першого примірника векселя здійснюється векселедавцем, всіх інших тотожних примірників векселів, виданих на вимогу векселедержателя, — векселедержателем, якщо інше не передбачено письмовою угодою між ними.

8. Маркування установчих документів при державній реєстрації суб`єкта підприємницької діяльності здійснюється засновниками такого суб`єкта за письмовою угодою між ними. За відсутності такої угоди маркування здійснює кожний засновник відповідно до його вкладу (частки), визначеного установчими документами.

Маркування установчих документів при перереєстрації суб`єкта підприємницької діяльності та державній реєстрації змін (доповнень) до установчих документів суб`єктів підприємницької діяльності здійснюють відповідні суб`єкти підприємницької діяльності.

9. Ставка гербового збору, що справляється з договорів (крім договорів про товарообмінні (бартерні) операції), визначається залежно від грошової суми, яка підлягає сплаті за цими договорами.

Ставка гербового збору, що справляється з договорів про товарообмінні (бартерні) операції, визначається залежно від грошової суми, яка дорівнює вартості всіх передбачених договором операцій, виходячи з суми договору, у подвійному розмірі.

Ставка гербового збору в разі внесення змін до договорів визначається залежно від збільшення суми договору.

10. Ставка гербового збору, що справляється з векселів, визначається залежно від грошових сум, визначених у векселях.

11. **Ставка гербового збору,** що справляється з установчих документів, визначається залежно від розміру статутного фонду суб`єкта підприємницької діяльності, а в разі утворення суб`єктів підприємницької діяльності, які відповідно до законодавства не формують статутний фонд, — залежно від грошової суми та (або) вартості майна, що передаються засновниками цій юридичній особі.

Ставка гербового збору в разі внесення змін до установчих документів визначається залежно від суми, на яку збільшується статутний фонд (вклади, частки засновників).

12. Встановлюються ставки гербового збору в таких розмірах:

1) грошова сума, яка підлягає сплаті за договором (а в разі здійснення товарообмінних (бартерних) операцій — грошова сума, яка дорівнює вартості передбачених за договором операцій), збільшення суми договору, грошова сума, визначена у векселі (в гривнях)	сума збору (в гривнях)
менше ніж 2 тис.	1
від 2 тис. до 10 тис.	2
від 10 тис. до 20 тис.	3
від 20 тис. до 50 тис.	4
від 50 тис. до 100 тис.	5
від 100 тис. до 200 тис.	7
від 200 тис. до 400 тис.	10
від 400 тис. до 1 млн.	15
від 1 млн. до 2 млн.	20
від 2 млн. до 5 млн.	30
від 5 млн. до 10 млн.	50
від 10 млн. до 20 млн.	100
від 20 млн. до 100 млн.	200
від 100 млн.	400

2) розмір статутного фонду (грошова сума, вартість майна, що передаються засновниками юридичній особі) за установчим документом, сума, на яку збільшується статутний фонд (вклади, частки засновників) (в гривнях)	сума збору (в гривнях)
менше ніж 5 тис.	4
від 5 тис. до 10 тис.	8
від 10 тис. до 50 тис.	15
від 50 тис. до 100 тис.	30
від 100 тис. до 1 млн.	50
від 1 млн. до 5 млн.	120
від 5 млн. до 10 млн.	200
від 10 млн. до 50 млн.	400
від 50 млн. і більше	800

13. Суми гербового збору, що підлягають сплаті, визначаються платниками самостійно, виходячи із ставок збору, встановлених пунктом 12, відповідно до пунктів 9—11 цього Положення.

14. Сплата гербового збору провадиться шляхом придбання його платниками в установах Ощадного банку України марок гербового збору за їх номінальною вартістю.

Суми гербового збору, внесені за рахунок коштів платників гербового збору — юридичних осіб, відносяться на валові витрати виробництва та обігу.

Марки гербового збору, не використані платниками гербового збору — юридичними особами у звітному періоді, в якому вони були придбані та віднесені на валові витрати виробництва та обігу, можуть використовуватися у наступних звітних періодах.

15. Марки гербового збору випускаються номіналом 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200 та 400 гривень.

16. Марка гербового збору має вигляд прямокутника з перфорацією за периметром. Марки виготовляються на захищеному гумованому папері із застосуванням спеціальних зображень високого ступеня захисту.

Марка гербового збору має такі реквізити:

найменування — «Гербовий збір»;

номінал марки;

зображення Державного Герба України.

Залежно від номінальної вартості марки гербового збору різняться між собою кольором та засобами захисту, мають серію та нумерацію.

Марки гербового збору виготовляються таким чином, щоб запобігти їх повторному використанню.

Зразки та засоби захисту марок гербового збору від підроблення, несанкціонованого тиражування чи повторного використання визначаються Міністерством фінансів України.

17. Марки гербового збору виготовляються, зберігаються, обліковуються та реалізуються в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Марки гербового збору виготовляються на замовлення Ощадного банку України за рахунок коштів Державного бюджету України.

18. Реалізація марок гербового збору здійснюється установами Ощадного банку України.

Надання марок гербового збору платнику гербового збору здійснюється не пізніше банківського дня, наступного за днем отримання установою Ощадного банку України коштів від такого платника.

Реалізовані Ощадним банком України марки гербового збору поверненню не підлягають, у тому числі в разі їх пошкодження.

Установи Ощадного банку України вправі видавати платнику гербового збору на перераховану ним суму марки іншого номіналу. При цьому обов`язково враховуються вимоги щодо маркування одного примірника документа не більше ніж п`ятьма марками гербового збору.

19. Маркування документів здійснюється шляхом наклеювання марок гербового збору на:

першу (титульну) сторінку кожного примірника установчого документа в разі державної реєстрації (перереєстрації) суб`єкта підприємницької діяльності, державної реєстрації змін (доповнень) до установчих документів суб`єкта підприємницької діяльності — не пізніше наступного робочого дня після отримання від органу державної реєстрації установчих документів;

першу сторінку договору — в день його підписання;

вексель — у день видачі векселя або його тотожного примірника.

Платник здійснює маркування документа таким чином, щоб на один примірник документа наклеювалося не більше п`яти марок гербового збору.

20. Кошти, отримані від справляння гербового збору, зараховуються до Державного бюджету України в розмірі 80 відсотків, до бюджету Автономної Республіки Крим та бюджетів областей, міста Києва та міста Севастополя — 20 відсотків.

Перерахування коштів Ощадним банком України до бюджетів провадиться щодня, за вирахуванням витрат банку на зберігання та реалізацію марок гербового збору в розмірі 2 відсотків отриманих коштів.

21. За кожний день прострочки надання марок гербового збору платнику гербового збору з вини установи Ощадного банку України платнику виплачується неустойка в розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України.

22. Порушення встановлених цим Положенням правил тягне за собою дисциплінарну, майнову, адміністративну та кримінальну відповідальність згідно з законодавством.

Платники гербового збору несуть відповідальність згідно з законодавством України за правильність обчислення суми гербового збору та маркування документів.

У разі ухилення від сплати гербового збору органи державної податкової служби стягують з платників цього збору суми несплаченого збору та застосовують фінансові санкції, передбачені законодавством України.

Документи, які відповідно до цього Положення підлягають маркуванню і на яких відсутні марки гербового збору або маркування яких здійснено з порушенням установленого порядку, не можуть використовуватися для підтвердження вимог платника або обставин у разі виникнення спору.

У разі коли згідно з законодавством умовою вчинення дій є подання документів, які відповідно до цього Положення підлягають маркуванню, державні органи, особи вчиняють відповідні дії лише у разі підтвердження сплати гербового збору з цих документів.

23. Контроль за дотриманням порядку сплати гербового збору та перерахуванням установами Ощадного банку України одержаних коштів до бюджету здійснюється органами державної податкової служби.

Платники гербового збору щомісяця подають відповідним органам державної податкової служби розрахунок суми гербового збору, сплаченого ними за минулий місяць у строк та за формою, що встановлені Державною податковою адміністрацією України.

Ощадний банк України щомісяця подає до Державної податкової адміністрації України за встановленою нею формою звіт про кількість та номінальну вартість реалізованих та нереалізованих марок гербового збору.

Глава Адміністрації Президента України Є. КУШНАРЬОВ.

Хроніка. Факти. Події

✔ Київ

Хтось проїхався на «Мерседесі» німецького посла

Днями у Свалявському районі Закарпатської області невідомий викрав автомобіль «Мерседес-Бенц А-160» посла ФРН в Україні Ебергарда Гайкена.

Для пошуку автомашини і затримання зловмисника під особистим контролем міністра внутрішніх справ було введено в дію спеціальні оперативні плани в Закарпатській і прилеглих областях. Внаслідок вжитих міліцією заходів машину німецького дипломата незабаром знайшли і в технічно справному стані передали власникові.

✔ Кишинів

Розмову не закінчено

Уряд Іона Чубука отримав підтримку парламентської більшості під час голосування про вотум довіри кабінетові. Проте спікер парламенту Думитру Дяков заявив, що «такий результат не можна розцінювати як задоволення діяльністю кабінету». Він дав зрозуміти, що «уряд, сформований парламентською більшістю, незабаром піде у відставку». Проте зробить це «на пропозицію правлячої коаліції, а не опозиції».

✔ Москва

Нечастий візит

Президент Росії Борис Єльцин вперше після повернення з Сочі прибув до Кремля. Він зустрівся з прем'єр-міністром Японії Кейдзо Обуті. Там відбулися розширені російсько-японські переговори.

✔ Ісламабад

По 10 років за шпигунство

Суд міста Равалпінді в Пакистані визнав чотирьох колишніх працівників міністерства іноземних справ країни винними у шпигунстві на користь Індії і засудив кожного з них до 10 років суворого тюремного ув'язнення. Суд визнав за доведені факти передання пакистанцями секретних відомостей верховному комісарові (послу) Індії в Ісламабаді. Після оголошення вироку всіх чотирьох було взято під варту.

✔ Братислава

Новий уряд йде на поступки

Ухвалення рішення про будівництво третього і четвертого енергоблоків нової словацької АЕС «Моховець», перший енергоблок якої був недавно запущений, відкладається. Цей крок (прийняття важливого для економіки країни рішення) було здійснено передусім під тиском Австрії, котра офіційно протестувала проти введення в експлуатацію АЕС «Моховець». Відень, який після того, як стануть до ладу всі проектні потужності цієї станції позбавиться можливості експортувати до Словаччини свою електроенергію, твердить, що на АЕС не дотримують вимоги безпеки, тоді як міжнародні експерти визнали системи безпеки АЕС «Моховець» такими, що відповідають найвищим міжнародним стандартам.

✔ Анкара

Прем'єр твердить: навколо нього — змовники

Туреччина опинилася на межі політичної кризи. Опозиція вимагає негайної відставки кабінету міністрів у зв'язку зі скандалом, що вибухнув, в якому, як вона твердить, замішані глава уряду Месут Йилмаз та його оточення. Опозиційні партії вимагають винесення урядові вотуму недовіри і мотивують свій демарш зв'язками Йилмаза з «мафіозними лідерами» та «проведенням приватизації на користь мафії, а не держави». Турецький прем'єр в телевізійному зверненні до нації назвав дії опозиції «змовою» і заявив, що не має наміру подавати у відставку.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Омеляна Пріцака нагороджено турецькою медаллю

З його допомогою тюркологію можна розглядати як засіб зміцнення і української державності...

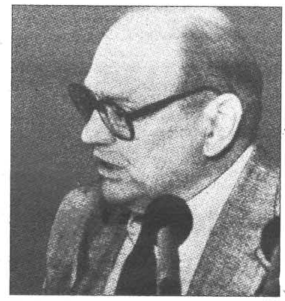
Директора Інституту сходознавства імені Агатангела Кримського Омеляна Пріцака нагороджено медаллю Турецької Республіки «За заслуги» — «за значний внесок у науку і відданість тюркології». Урочиста церемонія відбулася в київській резиденції Надзвичайного і Повноважного Посла Туреччини в Україні Альпа Караосманоглу.

— Те, що нашу працю схвалено на вищому рівні, Президентом і урядом, лише надихає нас, науковців, працювати ще ретельніше, викликати інтерес інших до нашої наукової діяльності, — сказав академік.

А розпочалося все ще за тих часів, коли молодий студент захопився орієнталістикою. Перші праці було надруковано вже 1933 року, коли дослідникові виповнилося лише 16. Потім — нові дослідження у 1937-му, робота з Агатангелом Кримським, видатним ученим-орієнталістом. А ближче зі Сходом Омелянові Пріцаку довелося познайомитися у Башкирії, де проходив строкову військову службу.

Під час війни був остарбайтером у Німеччині. Там і залишився, продовжуючи свої наукові дослідження. У 1961 році переїхав до Штатів, де викладав спочатку у Сієтлському, а потім Гарвардському університетах. В останньому й заснував у 1973 році Інститут українських досліджень, що займався вивченням української мови та культури.

Він був перший, хто у роки перебудови встановив зв'язки з українськими науковцями. Разом з ними і створив у 1991 році Інститут сходознавства імені А. Кримського у Києві, провів науковий семінар «Україна і Османська імперія: XV—XVIII століття». «З його допомогою тюркологію тепер можна розглядати як засіб зміцнення і української державності, бо там є і великий спадок України», — так оцінив діяльність Омеляна Пріцака Альп Караосманоглу на урочистій церемонії нагородження.

Андрій ЮРИЧКО.

Ніязов подарував хірургові коня. А потім вручив і премію

Туркменський народ, як загальне лихо, переживав хворобу свого президента

Президент Туркменистану кинув палити, і тому здоров'я його значно зміцнилося, повідомив німецький кардіолог Ганс Майснер після контрольного медичного обстеження Сапармурата НІЯЗОВА.

Воно проводиться провідним німецьким спеціалістом періодично після операції на серці — артеріально-коронарного шунтування, яку було зроблено главі Туркменистану у вересні минулого року в Мюнхенському кардіологічному центрі.

«Здійснювані мною медичні огляди президента Туркменистану відповідають необхідним нормам адаптації організму після такої тяжкої операції, — зазначив професор. Проте, за його словами, постійно не виконуються вимоги лікаря про неприпустимість для пацієнта такого робочого навантаження, яке диктується напруженістю щоденних зустрічей та переговорів туркменського президента».

Ганс Майснер вдруге відвідує Туркменистан, повідомляє ІТАР-ТАКС. Торік у жовтні він також провів медичний огляд свого шанованого пацієнта в Ашгабаті. Нинішній його візит пов'язаний також з першою операцією на серці в Ашгабатському міжнародному медичному центрі імені С. А. Ніязова. Так само, як і Мюнхенський кардіологічний центр, він оснащений найсучаснішою медичною апаратурою. На думку спеціалістів, аналога цій клініці поки що немає ні в державах Співдружності, ні в Центральноазіатському регіоні.

А ще Ганс Майснер відвідав Медичний інститут в Ашгабаті. Тут Сапармурат Ніязов вручив йому найпрестижнішу в Туркменистані премію — імені Махтум-Кулі. Як зазначається в рішенні Комітету з міжнародних премій, професор Ганс Майснер удостоєний нагороди «за величезну громадську та гуманістичну значимість благородної акції видатного хірурга, його високу наукову та професійну репутацію, а також враховуючи волю туркменського народу, який, як загальне лихо, переживав хворобу свого президента і звістку про щасливе закінчення операції сприйняв з почуттям глибокого полегшення та палкої вдячності німецькому лікареві, котрий віднині і назавжди став національним героєм Туркменистану». У жовтні минулого року Гансу Майснеру було також передано президентський подарунок — ахалтекинського коня.

У нових пропозиціях мало новизни

Армен ХАНБАБЯН, «Голос України» (з Єревана)

Після майже річної перерви відбувся черговий візит в регіон карабаського конфлікту співголів Мінської групи ОБСЄ. У такий спосіб було зроблено чергову спробу вивести переговорний процес із тупика.

В Єревані вважають, що ці зусилля можуть привести до певних результатів. МЗС повідомляє, що представлено оновлений план урегулювання. При цьому вірменська дипломатія дає зрозуміти, що пропозиції миротворців стали більше відповідати вимогам і Вірменії, і Карабаху. За словами міністра закордонних справ Вардана Осканяна, цей документ передбачає нові підходи. У ньому не висуваються якісь умови для відновлення переговорів.

Цілком імовірно, що посередники, справді, готові погодитися з тим, що Степанакерт не може бути напряму підпорядкований Баку. Однак добре відомо — принцип збереження територіальної цілісності Азербайджану залишається наріжним каменем тривалого процесу врегулювання. У зв'язку з цим співголови Мінської групи запропонували Азербайджану та Нагірно-Карабаській Республіці утворити так звану «спільну державу», тобто свого роду союз двох політичних і адміністративних одиниць. Нагадаємо, що раніше в миротворчих пропозиціях йшлося про «єдину державу». Дехто з добре поінформованих вірменських політиків з чималим єхидством відзначає сьогодні, що це термінологічне коригування насправді єдиний новий нюанс, що відрізняє попередній посередницький план від нинішнього. Абсолютно очевидно, що миротворці використовують у своїх підходах апробований досвід політичного врегулювання в Боснії. Не зрозуміло, однак, чи буде цей досвід корисним у Закавказзі.

Опозиція в Єревані, між тим, і надалі стверджує, що перемир'я на фронті може виявитися не вічним. Так, лідер опозиційної партії «Вірменський загальнонаціональний рух» Вано Сірадегян заявив, що врештірешт президент Кочарян відмовиться підтримати пропозицію Мінської групи та підписати остаточну угоду. Але, в той самий час, навряд чи зважиться на відновлення бойових дій. Це може стати причиною його відставки.

А якщо, вважає Сірадегян, до влади прийдуть більш «рішучі» політики, то цілком імовірно, що знову почнеться війна.

Олесь КЛИНОВ, «Голос України» (з Рима)

Така звичайна проблема...

Італійська податкова поліція (Гвардія де фінанса) вважається однією з найфаховіших у світі. Проте проблем, пов'язаних з податками, від цього не меншає. Лише за дев'ять місяців інспектори виявили понад чотири тисячі порушень. Як повідомила прес-служба міністерства фінансів Італії, більша частина порушень пов'язана з цілковитим ухиленням громадян від сплати податків, менша — з частковим «ігноруванням громадянського обов'язку».

Недобір ПДВ, за підрахунками податківців, становить понад 2 мільярди італійських лір (близько 1 млн. доларів США). До речі, на 30 відсотків більше за торішній показник. Не люблять платити податки переважно у південних областях Італії. Приховують такі дохідливі форми прибутку, як здавання квартир в оренду, праця нелегалів, а також інші види дрібного бізнесу. Одне слово, Італія, як і більшість країн, потерпає від проблеми несплати податків. Це є однією з найсерйозніших перешкод для оздоровлення економіки країни, поповнення її національного бюджету, а також стабільного входження Італії в єдину європейську валютну систему.

ПОНЕДІЛОК, 16 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.35, 15.25, 19.20, 23.30 Національний хіт-парад.
08.40 Серіал «Вітер у спину».
09.40 Фінансовий огляд.
09.50 Телефільм.
10.10 Худ. фільм «Венеція взимку». 1 серія.
11.30 Національний хіт-парад. Топ-10.
12.00 УТН.
12.20 Худ. фільм «Два кроки до тиші».
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.30 Мультфільм.
16.00 Телефільм «Соломія Крушельницька».
16.30 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.00 Серіал «Відчайдушні».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Вітер у спину».
19.30 Саме той.
20.00 Шоу Бенні Хілла.
20.30 Фінансовий огляд.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Футбол від УТН.
22.30 Серіал «Темні небеса». 1 серія.
23.35 УТН.
23.55 Зі світової музичної скарбниці. Дж. Верді. «Реквієм».

УТ-2

СТУДІЯ «1+1»

16.00 ТСН.
16.15 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
17.00 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.00 Парад улюблених кінострічок. Худ. фільм «Будні карного розшуку».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Спогади кілера».
21.45 П'ятий кут.
22.15 Телесеріал «Неш Бріджес — поліцейський із Сан-Франциско».
23.15 ТСН.
23.40 Вечір вестерну. Худ. фільм «Балада про Джанго».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Подробиці тижня.
07.40 Мультфільм «Новенький».
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
09.00 Уік-енд.
09.30 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
10.20 Мелорама.
11.00 Фантастичний фільм «Сонячна криза».
12.50 Інтерновини.
13.00 —18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Вгадай мелодію.
18.50 Наше улюблене кіно. Телесеріал «Строгови». 1 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 «Круте кіно». Бойовик «Справжня помста».
22.30 Вчасно.
22.50 «Давайте обговоримо» з М. Ганапольським. Куди зникають талановиті діти?
23.35 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.45 Нічний сеанс. Худ. фільм «Тремтіння землі».
01.25 Подробиці. Підсумки дня.
01.35 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Телесеріал «На вістрі».
14.00 Док. фільм «Щастя Кіндрата Лохвитського».
14.20 Док. цикл «Ретро-погляд». Полтава відома і невідома. 1 частина.
14.45 Мультфільм «Маленький принц». 1 серія.
15.15 Шлягер представляє.
16.05 Пульс.
16.20 Правочин.
16.50 Телесеріал «На вістрі».
17.30 За київським часом.

ТЕТ і «КИЇВ»

ТЕТ

06.45 СІТ
07.05 Медичний тижневик
07.35 Дай п'ять
07.40 Корисні поради
07.45 Антресолька
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.55 Анонс
09.00 Чорний квадрат

ТЕТ

09.30 «На-На»... і буде свято одне на всіх
10.10 Творчий вечір н. а. України А. Литвинова, ч. 2
11.20 Поп-стоп
11.50 Просто собака
12.10 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 24
12.30 Це — Ми!
13.00 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.10 Т/с «Спека в Лос-Анджелесі»

КИЇВ

14.00 Громадське телебачення України (експериментальне мовлення)
16.00 Вікна у світ

ТЕТ

16.30 П. Зібров. «Даю вам слово»
18.15 М/ф
18.35 Світ Аліси
18.55 Т/с «Неш Бріджес»
19.50 35 хвилин джазу
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 Міські новини

КИЇВ

21.30 Споживач
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Востаннє, коли я бачив Париж»
00.00 Комп'ютер Х
00.15 Привіт... завтра

ICTV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітичний тижневик (ТІА «Вікна»)
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
12.00 Фант-лото «Бінго»
12.30 Архі-Арт. Розважальна програма
13.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
13.30 Соло нового сезону
14.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.15 «Elite Italia». Телемагазин
23.30 Економічний вісник
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК, 17 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.35, 15.55, 19.20, 23.35 Національний хіт-парад.
08.40 Серіал «Вітер у спину».
09.40 Фінансовий огляд.
09.50 Футбол від УТН.
10.25 Мультфільм.
10.40 Образи. Народний артист України В. Пивоваров.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.15 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
12.45 Альманах «Основа».
13.15 Діловий канал.
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Мультфільм на замовлення.
16.00 Телефільм «Яйце динозавра».
16.30 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.00 Серіал «Відчайдушні».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Вітер у спину».
19.30 Саме той.
20.00 Відеофільм «Шляхом вибору».
20.25 Фінансовий огляд.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Худ. фільм «Таємниця рейсу 1501».
23.40 УТН.
00.00 Худ. фільм «Ніагара».

УТ-2

10.00 Теленаонс.
10.05 Відкрита віза.
10.20 Закон є закон.
10.25 Мультфільм.
10.35 Освітній канал. С. Пилипенко. Сторінки життя. Уроки англійської мови. Вони вінчались у Києві. А. Ахматова та М. Гумильов.
11.55 Закон є закон.
12.00 Від «Перехрестя» — до успіху!
12.30 Дім і стиль.
13.00 Співає Н. Шестакова.
13.15 Закон є закон.
13.20 Худ. телефільм «Мистецтво подобатись жінкам».
14.50 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Чиказька надія».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Війна для президента».
21.45 Шоу довгоносиків.
22.15 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».
23.15 ТСН.
23.40 «Проспорт».
00.15 Телесеріал «Поліція Нью-Йорку».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 «Ранočок».
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
09.15 Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
10.05 Вчасно.
10.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
10.30 «Давайте обговоримо» з М. Ганапольським. Куди зникають талановиті діти?
11.15 Худ. фільм «І знову Аніскін». 3 серія.
12.25 Г. Волчек у програмі А. Макаревича «Абажур».
12.50 Інтерновини.
13.00 — 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Вгадай мелодію.
18.50 Телесеріал «Строгови». 2 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Вечірня казка.
21.00 Детектив «Шерлок Холмс і дотор Ватсон». Фільм 4 — «Скарби Агри». 1 серія.
22.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.20 Бойовик «Встигнути згадати».
00.10 Справжні чоловіки, реальні події у програмі «Служба порятунку».
00.40 Подробиці. Підсумки дня.
00.50 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Телесеріал «На вістрі».
14.00 Зоряні зустрічі.
14.45 Док. цикл «Ретро-погляд». Полтава відома і невідома. 2 частина.
15.10 Мультфільм «Маленький принц». 2 серія.
15.40 Класна компанія.
16.00 Оплески, оплески...
16.25 Солодке життя.
16.50 Телесеріал «На вістрі».
17.30 За київським часом.

ТЕТ і «КИЇВ»

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Дай п'ять
07.25 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Корисні поради
08.00 Мир дому твоєму (Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Щоденник виставки. «Медлайф-98. Нове в стоматології»
08.55 Анонс
09.00 Зроби себе
09.30 Х/ф «Востаннє, коли я бачив Париж»
11.30 Астрологічний прогноз
11.50 Хі-хі та ха-ха
12.00 Д/с «Незабутні жінки століття». Одрі Хепберн
12.25 Анонс

ТЕТ

12.30 Телекурс німецької мови «Alles Gute!», вип. 24
12.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Т/с «Неш Бріджес»
13.55 10 хвилин на порожньому місці
14.05 Посольства в Україні представляють. Великобританія
14.35 Бенефіс на двох
16.00 Ім'я

КИЇВ

16.30 Хрещатик
16.45 М/ф
16.55 Л. П. М.
17.10 Поїхали!
17.35 Вогнеборці
17.55 Столиця
18.10 Творча лабораторія
18.40 Все про податки
18.55 Новий Київ. Доля Подолу
19.40 Т/с «Життя і пригоди чотирьох друзів», с. 1
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 Супер-шоу «Простіше простого»
21.45 Міські новини
22.00 За гарну Україну
22.10 Х/ф «Зимою у Венеції», с. 1

Вівторок 17.11
Х/ф « Взимку в Венеції», 22.10. Реж.: Жак Даньол Валкроз. У гол. ролях: Іоланда Фальє, Клод Жеро, Веронік Силвер.
Чудова екранізація однойменного роману Еммануеля Рабле!
... Не дано передбачити, до чиїх обіймів штовхне тебе ПРИСТРАСТЬ!
Ніколи не вгадаєш, ЧИМ вона зможе обернутися проти тебе!.. Блискуча гра зірок французького кіно у прекрасній мелодрамі знаменитого Жака Валкроза!

23.45 Решето. Дайджест
00.40 Х/ф «Вусатий нянь»

ICTV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.30 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
12.00 «Хмарочос». Музична програма
12:50 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
13.30 Візит. Фінляндія. ч.1, Високі Татри
14.00 «З х 4». Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.30 Тижневий огляд НБА
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

СЕРЕДА, 18 листопада

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.35, 19.45 Національний хіт-парад.
08.40 Серіал «Вітер у спину».
09.40 Фінансовий огляд.
10.10 Національний хіт-парад представляє.
10.40 Планета людей.
11.00 Нове покоління.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.15 Служу народу України!
12.45 Зірки, на сцену!
13.15 Діловий канал.
14.00—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.15 Вітражі.
16.00 Відеофільм «Латвії — 80».
16.30 Мультсеріал «Черепашки ніндзя».
17.00 Серіал «Відчайдушні».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Вітер у спину».
19.20 Саме той.
19.50 Телевистава «Блакитна троянда». 1 серія.
20.25 Фінансовий огляд.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
22.00 Худ. фільм «Духівник».
23.30 Національний хіт-парад. Хіт року.
00.00 УТН.

УТ-2

10.00 Теленаонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Василівка — пісня моя.
10.30 Мультфільм.
10.40 Освітній канал. «З журбою радість обнялась...» (О. Олесь). Урок французької мови. Ш. Руставелі. «Витязь в тигровій шкурі».
12.00 Закон є закон.
12.05 Оранта.
12.35 Музичні моменти О. Мочерад.
13.05 Закон є закон.
13.10 Худ. фільм «Кухня польська».
15.00 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Чиказька надія».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Смерть після опівночі».
21.40 «СВ-2000».
22.15 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе».
23.15 ТСН.
23.40 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Ніагара».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 «Ранočок».
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
09.15 Серіал «Найтмен — людина ночі».
10.00 Телевізійний центр моди.
10.30 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
10.40 Детектив «Нестор Бурма у Парижі».
12.20 Життя серед життя.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Ці кумедні тварини.
18.50 Телесеріал «Строгови». 3 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Вечірня казка.
21.00 Детектив «Шерлок Холмс і доктор Ватсон». Фільм 4 — «Скарби Агри». 2 серія.
22.20 «Як це було». Справа Овечкиних, або Повітряні терористи «Сім Симеонів».
23.10 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.20 Нічний сеанс. Худ. фільм «Король Ральф».
01.00 Подробиці. Підсумки дня.
01.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.15 Телесеріал «На вістрі».
13.55 Співає А. Вербицька.
14.15 Олександр Блискунов — хірург XXI століття.
14.55 Док. цикл «Ретро-погляд». Полтава відома і невідома. 3 частина.
15.20 Дім і стиль.
15.50 Естафета.
16.05 Люди і долі.
16.25 Київ діловий.
16.50 Телесеріал «На вістрі». Заключна серія.
17.30 За київським часом.

ТЕТ і «КИЇВ»

КИЇВ

14.00 Т/с «Життя і пригоди чотирьох друзів», с. 1
14.35 Арт-афіша
15.05 Нон-стоп рандеву
15.45 М/ф
15.55 А ми самі з вусами
16.25 Анонс

ТЕТ

16.30 М/ф
16.40 Дитячий ансамбль «Кияночка»
17.30 Джаз-степ, танц-КЛАС!
17.55 Я — пам'ятник собі... М. Воронін
18.45 «Еоліс» — світ тканин
18.50 Т/с «Неш Бріджес»
19.40 Толока
20.00 Трансформа
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Корисні поради
21.00 Антресолька
21.15 Міські новини

КИЇВ

21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Щоденник виставки «Інформатика і зв'язок/Baby Expo»
22.15 Х/ф «Привіт, артисте»
23.50 Ровесник
00.05 Експрес-інформ
00.20 Комп'ютер Х
00.35 Привіт... завтра

ICTV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.30 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Від «Перехрестя» — до успіху!
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
11.25 «Відкриваючи світ». Комедійний телесеріал
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
Телекомпанія просить вибачення у глядачів за перерву у мовленні з 12:00 до 16:30, пов'язану з профілактикою технічних засобів
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода
17.30 «Роки молодії». Молодіжний телесеріал
18.26, 20.56, 23.26 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
18.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
19.30 «Чарльзів клопіт». Комедійний телесеріал
20.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
21.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
21.55 Підлоги III тисячоліття
22.00 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.15 «Elite Italia». Телемагазин
23.30 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

Арбітражний суд Волинської області (263000, м. Луцьк, пр. Грушевського, 30) порушив справу № 7/102-Б про банкрутство Приватної фірми «Каріна» (263000, м. Луцьк, пр. Соборності, 3/219, р/р 1468676 в ВРУ «Промінвестбанк», м. Луцьк, МФО 303138).

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування даного оголошення.

Мале приватне підприємство «Тіхе» та Будівельно-монтажний кооператив «Ритм» оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення за телефоном (044) 462-11-52.

ПРАВЭКС-БАНК

УВАГА, АУКЦІОН!

18 грудня 1998 року об 11:00 годині в приміщенні Дніпровського райсуду м.Києва (вул.Сергієнка, 3) відбудеться аукціон по реалізації заставленого нерухомого майна - нежилих приміщень, розташованих в м.Києві по вул. Червонотхацькій, 42.

Нерухоме майно загальною площею 5733 кв.м. складається з:
- нежилого приміщення клубу і святкового залу;
- нежилого приміщення спортзалу, яке включає в себе приміщення тиру, приміщення велолижної бази, приміщення великого ігрового залу.

Початкова вартість реалізації - 2600000 (Два мільйони шістсот тисяч) гривень.

Учасники аукціону, не пізніше 14.12.98 р., повинні внести на рахунок № 25301001700501 Дніпровського райсуду м.Києва в АКБ "Правекс-Банк" м.Києва (МФО 321983, інд.код 02892008) грошові кошти в сумі 260000 гривень, що складає 10% початкової вартості майна.

Заяви про участь в аукціоні необхідно подати безпосередньо старшому судовому виконавцю Дніпровського райсуду м.Києва або в канцелярію суду до 15.12.98 р. (Вул. Сергієнка, 3, тел.: 558-22-22). Час роботи суду: щоденно з 09:00 до 13:00 та з 14:00 до 18:00 години (крім суботи та неділі).

Ознайомитись з майном можна в часи роботи суду, звернувшись до старшого судового виконавця.

Старший судовий виконавець.

Арбітражний суд Кіровоградської області (316024, Кіровоград, вул. Луначарського, 29) за позовом акціонерного комерційного агропромислового банку «Україна» порушив справу № 05/01/1825/6-105/3 про визнання бакрутом закритого акціонерного товариства «Магазин» № 41 «Світоч» (Кіровоград, пр. Комуністичний, 6/5; поточний рахунок 26008200260001 в Дирекції банку «Україна» по Кіровоградській обл., МФО 323011, ідентифікаційний код 13761284.

Претензії кредиторів та можливих санаторів приймають протягом місяця з моменту публікації оголошення в газеті.

Абзац з листа

Роздягнуті до нитки

Якщо висловлюватися образно, то керівники нашої держави — голки, а ми, прості люди, — нитки. Курс у нас один, бо куди голка, туди й нитка, тільки результат нашого «єдиного курсу» раптом виявився різним. Вони, керівники, одягнуті з голочки, а ми —роздягнуті до нитки...

Ю. МІЛЬЧЕНКО.
Одеса.

Гілка, але не пуп

Доки йтиме полеміка про розподіл влади, порядку в державі не буде. Бо кожна гілка вважає себе пупом землі. А влада в державі повинна бути одна — вища законотворча, яка через виконавчі органи втілюватиме в життя прийняті закони.

Петро РОМАШЕВСЬКИЙ.
Житомир.

Бог що велів?

Треба подолати недобру тенденцію народжувати лише одне маля. Хтось скаже, що сьогодні тяжко жити... А коли було легко? Коли на другий день після пологів «на панщині пшеницю жала»? І все ж нині слід по-державному дбати про матерів та дітей.

Михайло ІЗУЇТА.
Кіровоград.

Референдуму про мову — ні!

Ні в якому разі не можна допускати всенародного референдуму щодо визнання другою державною російську мову. Статтю 10 Конституції України про єдину державну мову порушувати протизаконно. Інакше Україні може бути завдане непоправне зло.

Олександр ДЕУЛІН.
Київ.

Поживіть, як ми

Пропоную Президентові та Верховній Раді: встановити межу найбільшої місячної зарплати в 250 гривень. Вважаю це справедливим — живуть же пенсіонери на 49! Та й зменшиться податковий тиск на товаровиробників.

Петро КРИВОШЕЙ.
Хмельницький.

Одна рука дає, друга забирає

Після мізерної доплати до пенсії потяглася низка збільшення платні за електроенергію, телефон, радіо, телебачення, газ та інші послуги. Відомо, що не всім і доплатили оті 10 гривень, у багатьох пенсіонерів пенсія зменшилася. Це свідчення того, що захищати малозабезпечених не хочуть ні в уряді, ні на місцях. А розмов було...

Віктор ІВАНОВ,
робітник.
Кременчук
Полтавської області.

Маю три дипломи, а роботи — жодної

У мене три дипломи. Можна вчитися нових спеціальностей, технологій, та кому це потрібно? Наш промисловий Донбас перетворився на суцільний базар. Підприємства не працюють, директорат продовжує скорочувати людей, роками не виплачуючи їм зарплату. Найбільше страждають діти. Надії на поліпшення — ніякої...

Н. ДОРОШЕНКО,
безробітна.
Донецьк.

Щасливої дороги!

Мої діти та онуки живуть в Росії. Якось я поїхав своїм «Запорожцем» до них у гості й потрапив у халепу. На митниці з мене взяли 8 гривень, ще 5 — за проїзд по Харківській області, ще 3 — за декларацію. На російській землі запросили 15 тисяч рублів.

Усе життя з мене брали податок на дороги, тепер плачу податок за машину. За що ж здирають на митницях?

Микола СКРИЦЬКИЙ.
Сніжне
Донецької області.

По секрету...
Фото Володимира ПРИХОДЬКА.

Підприємця звинувачували в усіх тяжких.

А наш «Голос...» пролунав на захист

(Початок на 1-й стор.).

Коротко нагадаємо, про що писала газета.

А в Київ рапортували: групу знешкоджено

Євгена Шаповалова, відомого бердянського підприємця та мецената, було заарештовано 6 лютого 1996 року.

«Палац "хрещеного батька" довелося брати мало не штурмом. Бійці спецпідрозділу УБОЗ «Сокіл» не могли прорватися через охорону будинку протягом двох годин».

Таку «об'єктивну» картину малювали багато місяців слідчі УБОЗу, облпрокуратури, виступаючи в справі Шаповалова перед мас-медіа. Мої колеги з обласних газет та ТБ без найменшого вагання охоче (сенсація!) цитували УБОЗівців. Ніхто з них чомусь навіть не шукав зустрічі з Євгеном Івановичем, його адвокатами та родичами. Аби не ламати версію про те, що Шаповалов очолював злочинне угруповання, слідство протягом року активно здійснювало оперативні заходи, завдяки яким Шаповалову було поставлено за провину більш як 20 випадків вимагання, хуліганства, незаконного придбання та зберігання зброї. Забігаючи наперед, підкреслю: практично всі епізоди за вироком суду з обвинувального висновку вилучено. Євгена Івановича засуджено за ст. 222, ч. 1 (незаконне придбання та зберігання зброї) та ст. 144, ч. 3 (вимагання індивідуального майна). Але якщо покарання за зброю Шаповалов вважає справедливим, то факти вимагання він категорично заперечує і заперечує. І вважає, що останнє слово повинен сказати Верховний суд, куди він має намір звернутися зі скаргою. Щоб зрозуміти, чому бізнесмена намагалися зробити «батьком» місцевої мафії, кримінальним монстром, повернімося на 10 років назад.

Авторитет, але не кримінальний

Ім'я Шаповалова в Бердянську відоме з 80-х років. Тоді він одним з перших скористався «відкритими шлюзами» перебудови і зайнявся підприємництвом. Почивав взуттєвиком, потім створив кооператив, пізніше —фірму. Через два роки про нього вже писали як про заможну людину, котра «зробила себе».

Після незабутнього серпня 91-го в ринковому морі з'явилися вчорашні номенклатурники з числа партійно-комсомольської еліти. Шаповалов, який прагнув працювати чесно, до їхньої обойми входити не збирався. Первісний капітал він заробив сумлінною працею, горблячись протягом 30 років по 14 годин на добу. Його дедалі зростаючий авторитет колов очі колишнім. Вони не могли допустити, щоб якийсь швець верховодив у місті.

— Вважаю те, що сталося зі мною, політичною розправою на замовлення, — каже Євген Іванович. — Наближалися вибори, мої конкуренти підбирали собі крісла за зростом, розподіляли посади за смаком. А я та очолювана мною асоціація підприємців віддавали перевагу роботі перед політикою.

Щоб уникнути всіляких розборок і поділу сфер впливу, ми не дозволяли творити безправ'я в місті, не впускали до нього свавільників із Києва, Донецька, Запоріжжя... І це нам вдавалося: до 1995 року в Бердянську не стріляли.

Перша автоматна черга пролунала в червні 1995-го. Стріляли в Шаповалова... Місцева міліція зафіксувала цей замах (випущено було 25 куль, одна з яких влучила в руку) як хуліганство. За кілька днів до цього в палісаднику будинку бізнесмена знайшли найпотужнішу міну, а ще раніше — схожа відвалилася від днища його автомобіля.

— Після цього я й змушений був купувати зброю для самооборони, — зізнається Євген Іванович. — Дві незареєстровані одиниці її і стали «парашутом», приводом для утримання мене під охороною після арешту. Одне слово, конкуренти твердо вирішили вивести мене з гри, розчистивши тим самим собі шлях до влади в місті. Не вдалося усунути фізично — спробували зламати морально, розорити, принизити, зганьбити.

Анатомія слідства

Після арешту слідчі шостого відділу, створюючи громадську думку і водночас рапортуючи про ліквідацію організованої злочинної групи, називали Шаповалова не інакше, як «хрещеним батьком Бердянська», «царком», «кримінальним авторитетом». Називали, зазначу, до суду й після, коли судді розставили крапки над «і», виправдавши Євгена Івановича з 20 епізодів звинувачувального висновку.

— З мене намагалися зробити запеклого злочинця, який відбирає офіси та машини, підпалює дачі, б'є підприємців, — розповідає бізнесмен. — Тому й поширювалися байки про те, що я в статуях (до речі, гіпсових, а не бронзових, але добротно відлитих) зберігав автомати й маузер; мав дачу з човнами, що виходили в море по рейках просто з гаража; гроші на благодійність вибивав із підприємців тощо.

Нісенітниця все це, брехня, породжена з метою компрометації мене та моєї сім'ї.

Плодами уяви слідчих, як з'ясувалося, стали й домисли про те, що в мого сина під час затримання вилучили більш як кілограм золота (**один ланцюг важив начебто півкілограма. Золото справді конфісковано, але всього 150 грамів. — Авт.**), а в будинку висить картина розміром 6 м х 2 м і раритетні ікони XVIII століття (**роботи місцевого художника. — Авт.**).

Авжеж, славно попрацювали УБОЗівці на свого «авторитета», про що розповів «Голос України» 8 серпня ц. р. Але ще більший внесок у справу шельмування Шаповалова зробив начальник відділу обласної прокуратури Олександр Шацький. Ось цитати з його виступу на прес-конференції, оприлюдненій запорізькою газетою «Наше время» 11 червня ц. р.

О. Шацький: «... Під час розслідування ми втратили двох слідчих, які вийшли у нас з довіри. Обидва з органів пішли».

Від автора. З одним із слідчих мені довелося зустрітися. Він пішов з органів за сімейними обставинами — на 80 відсотків. А на 20 відсотків — на знак протесту проти дій начальства, яке втручалося в хід слідства та нав'язувало свої версії. Другого слідчого «пішли» за компрометацію міліції: машину слідчої групи, яку він очолював, ремонтували на бердянській СТО за рахунок ПП «Реєстратор». А очолював його Микола Ющенко, який проходив у справі Шаповалова... як потерпілий...

О. Шацький: «З 10 пар пошитих чобіт (**Шаповаловим. — Авт.**) лише одна проходила по документах...»

«... Шаповалов їх (**колишніх суддів. — Авт.**) наблизив і користав у цілях придушення тих, хто не хотів йому підкоритися...»

«... Хто такий Ющенко?.. Родич глави Нацбанку».

«... Про впливовість Шаповалова. Йому надавали змогу зустрічатися з людьми, які були під слідством або відбували покарання, де він чинив на них реальний тиск...»

І засудженого звільнили

Від автора. Ні ці, ні багато інших звинувачень не знайшли підтвердження в суді. Жодного документа слідство не надало на доказ того, наприклад, що Шаповалов їздив з мером Бердянська до Йорданії, Греції, Сірії. Він їздив, але сам і винятково за власний рахунок. Справжньою вигадкою була й плітка, випущена із стін УБОЗу, про начебто наявний валютний рахунок у закордонному банку; про причетність до якоїсь там фірми «Абрис», яка заборгувала російсько-німецьким партнерам чотири мільйони доларів; про зв'язки з відомим кримінальним «авторитетом» Самвелом, якого Євген Шаповалов ніколи не бачив. Начебто цей Самвел збирався заплатити 200 тисяч доларів за звільнення Шаповалова.

Одне слово, працювали за принципом: що більше неправди, то швидше в неї повірять. Судді Ленінського району м. Запоріжжя вигадкам не вірили. До честі служителів Феміди, вони вимагали доказів, з що їх пізніше звинуватили в усі тяжких...

Газета виступила. І що?

Зважаючи на неправомірні дії правоохоронних органів стосовно Шаповалова, ми надіслали статтю **«Хрест Євгена Шаповалова»** до Генпрокуратури. На розгляд по суті порушених проблем і вжиття заходів.

На жаль, досі ми так і не знаємо думки Генерального прокурора М. Потебенька про дії запорізьких колег і міліцейських слідчих. Не відомі й заходи стосовно тих, хто чинив сваволю і порушував конституційні права бердянського підприємця. І все-таки Генпрокурор, хочеться вірити, створить комісію, яка розбереться в ситуації. Інакше ще більш зміцніє наша впевненість у безкарності працівників прокуратури та УБОЗу в їх безвідповідальності за свої неправильні дії.

А що Верховний суд? Як і передбачав автор у попередній статті, досвідчені професіонали повно та об'єктивно вивчили справу і дали належну правову оцінку діям Шаповалова.

За протестом заступника Голови вищого судового органу країни судова колегія з кримінальних справ Верховного суду скасувала постанову президії Запорізького облсуду. А через кілька тижнів Євген Іванович вийшов на волю.

Але до цієї щасливої миті він пережив жахливі дні в СІЗО, куди на порушення ст. 25 Виправно-трудового кодексу його спровадили. Ні адвокати, ні автор так і не дізналися імені «героя», який відверто порушив закон: у цій ситуації з колонії до слідчого ізолятора Шаповалова могли етапувати лише за визначенням суду. Шелеста, до речі, ця доля не спіткала.

Упередженість і прагнення зайвий раз завдати морального й фізичного болю засудженому Шаповалову останнім часом прокуратура не приховувала. В цьому, на жаль, досягла успіху й бердянська газета «Азовский вестник». 17 серпня ц. р. вона передрукувала статтю «Хрест Євгена Шаповалова», за що ми колегам вдячні. Але ніяк не зрозуміємо наступний алогічний вчинок газетярів. 28 серпня вони передрукували матеріали слідчих органів, звичайно, суто звинувачувального характеру, оприлюднені тижневиком «Наше время» ще... 11 червня ц. р. За чиєю вказівкою (проханням, рекомендацією) місцеві журналісти вилили на земляка відро «бородатого» компромату вже після передруку нарису з «Голосу України»?..

Запитання, звісно, риторичне...

Іван ІЛЛЯШ.

Справжні судді вигадкам не вірять

Вінниччина:

«Красо України — Поділля...»

Саме так геніальна Леся Українка висловила своє захоплення нашим краєм після приїзду в гості до матері — Олена Пчілка мешкала тоді в місті Могилеві-Подільському. Нині це один із найбільших райцентрів області, розташований на кордоні з Молдовою (лінія кордону пролягла територією області на 202 км).

Вінниччина, як кажуть, взялася за руки ще із сімома областями: Кіровоградською, Черкаською, Хмельницькою, Чернівецькою, Житомирською, Одеською і Київською (уявляєте: де Київ, а де Одеса!).

Територія області — 26,5 тис. кв. км. Чисельність населення — 1 млн. 867 тис. чоловік.

Область поділена на 26 сільських районів. До її складу входить 17 міст, у тому числі 4 — обласного підпорядкування, 3 селища міського типу, 1467 населених пунктів, 662 сільські ради.

Здавна земельним гербом Поділля, або Русі дольної, було сонце із шістнадцятьма променями, що знаменувало собою багатство і плодючість подільської землі.

«Баліз-2» міг би творити дива

Бідкаємося без ліків, маючи неабиякі можливості для їх виробництва

Проблема

За офіційною статистикою, вітчизняна фармацевтична промисловість випускає трохи більше тисячі лікарських препаратів. Тобто ми тільки на третину покриваємо власні потреби. Решту змушені закуповувати за межами держави. І це в той час, коли подекуди, як кажуть, не можемо поставити на конвеєр уже готові ліки.

Інформація для Держкоммедбіопрому

Вінницький завод медичних препаратів — єдине у нашій державі фармпідприємство, де встановлена технологічна лінія з виробництва вкрай потрібного медичного препарату «Баліз-2». Панацеєю від семи недуг називають його лікарі. Він особливо ефективний при лікуванні виразки шлунка. Заживляє опіки. Ефективно загоює рани навіть у людей, хворих на цукровий діабет.

Десять років тому «Баліз-2» вінницького виробництва пройшов клінічні випробування у спеціалізованій кремлівській клініці у Москві. Результати виявились вражаючі: із 150 хворих на виразку шлунка (з пониженою кислотністю), які приймали препарат протягом визначеного часу, 147 (!) вилікувались повністю, решті краще не стало, однак погіршення їх стану здоров'я лікарі також не зафіксували.

Тоді у В'єтнамі йшла війна

Вінницький завод медпрепаратів — невдовзі, у 1999-му, йому виповниться 30 років — створювався... «під війну у В'єтнамі». Принаймні так стверджують ті, хто стояв біля його витоків. «Тоді у В'єтнамі лилася кров, — розповідає директор підприємства Василь Довбня, — тому не важко було здогадатись, чому саме Міноборони виступило ініціатором створення такого підприємства. Все робилося під завісою надзвичайної таємниці. Завод навіть не мав назви — лише номер «105».

— Коли ми стали більш-менш відкритими, — залучається до розмови завідуюча лабораторією Валентина Матусяк, яка на підприємстві з першого дня його заснування, — нам запропонували освоїти виробництво зовсім нового препарату. Про «Баліз-2» ніхто з нас тоді не знав ні сном ні духом.

Панацея від семи недуг

«Баліз-2», препарат так званої бактерицидної дії, було зареєстровано як ліки радянського виробництва (йдеться про 1988-й рік). Винахід належав науковцям Кубанського держуніверситету.

— Ми днювали й ночували у цеху, — згадує В. Матусяк, — дуже були захоплені роботою. Крім того, сам процес виробництва вимагав багато зусиль. Бо мали справу із живим мікроорганізмом — основою ліків. Його треба було вирощувати впродовж тижня ще й за відповідного чітко заданого температурного режиму, щоб, як мовиться, і не вприв, і не змерз. А ось колонки мили розчином натрію безперестанку протягом 40 днів — така вимога технологічного процесу.

Коли з'явилась перша серія нових ліків, їх того самого дня літаком доставили до Москви в НДІ лікарських засобів: його спеціалісти здійснювали контроль за всіма новими медпрепаратами. А потім були клінічні випробування у «кремлівці».

Новий лікарський засіб, згадують співрозмовники, одразу знайшов широке застосування ще й тому, що лікарі підтвердили: він геть безпечний для хворих, не спричиняє негативних реакцій, ще й приємний на смак. Однак років через два-три, протягом яких вінничани виготовляли більше десяти тонн балізної рідини, роботи в цеху завмерли. Як з'ясувалось згодом, надовго.

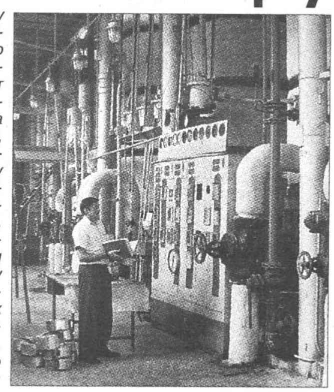
Але законсервовані лінії вінничани зберігають. Втім, не це головне. «Наші спеціалісти, — пояснює директор підприємства, — на чолі з Валентиною Миколаївною зробили справді героїчний вчинок — врятували мікрокультуру, що є, як уже згадувалось, основою для виробництва «Балізу-2». Її нині навряд чи можна купити навіть за великі гроші».

— З живим мікроорганізмом, — уточнює В. Матусяк, — клопотів не менше, ніж з немовлям. Власне, ми до нього й ставимось як до дитини.

Через кожних півроку культуру «пересаджують», чим поновлюють ріст мікроорганізмів. За мікроскоп інколи сідають навіть тоді, коли перебувають у вимушеній відпустці. Роблять це з однією надією: завод оживе і запрацює на здоров`я...

Надсекретний «№ 105»: ні ліків, ні секретів

Автомобілі на спирту

На Барському спиртокомбінаті освоєно випуск нетрадиційного пального — паливного етанолу для заправляння автомобілів. Попит на нову продукцію, за словами директора підприємства Олександра Чернецького, постійно зростає. До речі, автотранспорт комбінату, в тому числі службові автомобілі керівників? тут заправляють новим пальним.

Освоїти випуск виробничникам допомогли співробітники науково-дослідного інституту «Укрспиртбіопром», Українського університету харчових технологій та спеціалісти концерну «Укрспирт».

Фото Володимира ОСЬМУШКА.

Ноги на плечі — і бігцем сто кілометрів

Захоплення

Вінничанинові Євгену Джурі, який працює на підприємстві «Укрвибухбуд», уже за п'ятдесят. Але він, як і раніше, багато вільного часу віддає давньому захопленню — бігові на далекі дистанції. А ось у міжнародних змаганнях Євгенові Антоновичу поталанило взяти участь уперше.

На чемпіонаті світу із надмарафону серед спортсменів-ветеранів вінничанин хоч і не увійшов до трійки призерів, однак посів шосте місце. Це при тому, що не всі із 147 бігунів, які представляли 16 країн світу, дійшли до фінішу. Є. Джура пробіг 100 кілометрів за 8 годин 57 хвилин. До речі, на ці престижні змагання, що відбувалися у Голландії, наш земляк поїхав за... власні кошти: у спорткомітеті, на жаль, не зуміли знайти потрібної суми.

Дублянка для подолянки

Новинка

Ох і теплі дублянки почали шити в АТ «Барська птахофабрика»! Директор підприємства Анатолій Сухоребрий запевняє, що нова продукція нічим не гірша за зарубіжну. Та ще й дешевша майже удвічі. Освоїти її довелося після того, як з конвеєра перестали сходити чоловічі кожухи. Основними замовниками такого одягу були два поважні відомства — Міноборони і МВС. Але тепер у них проблеми з коштами. Ось і взялися тут за часткове перепрофілювання виробництва і не шкодують.

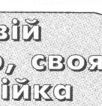
Дублянки сподобалися не лише подолянкам. Їх замовники — торговельні організації багатьох областей держави, а також Росії.

Свій товар, своя копійка

ВІДТЕПЕР третина товарів з вінницькою маркою реалізовуватиметься на споживчому ринку області. Розпорядження щодо створення пріоритетних умов для їх продажу прийнято головою облдержадміністрації Миколою Чумаком.

Товаровиробникам надається «зелена вулиця» при отриманні приміщень (на умовах оренди) для створення фірмових магазинів. Зрештою, реалізувати свої вироби вони зможуть і в інший спосіб: через так звану виносну торгівлю на прилеглих територіях. За таких умов підприємства-виробники звільняються від сплати податку за торговельні місця. А покупці матимуть можливість брати участь у місячниках розпродажу «своїх» товарів.

Сторінку підготував власний кореспондент «ГУ» по Вінницькій області Віктор СКРИПНИК.

Тел. 32-40-16.

У номер

✔ **Київ**

Алло, космос?..

Проект нової глобальної системи супутникового зв'язку розроблено в Інституті космічних досліджень НАН України разом з працівниками Національного агентства космічних досліджень.

Штучні супутники Землі вже давно успішно використовують для телекомунікацій. Проте це переважно геостаціонарні сателіти, які «зависають» на висоті 36000 км.

Для стаціонарних абонентів така схема зручна, але для тих, хто рухається, необхідно постійно перенацілювати антену чи робити її значно більшою. Тому найдешевша станція супутникового зв'язку коштує до кількох десятків тисяч доларів. Ті ж, хто користується стільниковими телефонами, взагалі не можуть розраховувати на геостаціонарні супутники. Нова система зв'язку базується на штучних супутниках, які обертаються на значно нижчих орбітах — від 600 до 2000 км.

Для глобального зв'язку проектом передбачено згрупувати на орбітах 28 супутників, кожен з яких охоплює в діаметрі територію в 4000 кв. км, повідомляє ДІНАУ.

✔ **Вінниця**

«Ні!» — рейковій війні

Пенсіонери Вінниччини, схоже, оголосили владі «рейкову війну». Двічі протягом трьох останніх місяців доведені до відчаю громадяни похилого віку блокували рух поїздів на залізничних станціях Козятин та Вапнярка. Тільки після цього знаходилися кошти для виплати пенсій.

Як повідомили в обласному управлінні Пенсійного фонду, «рейкова війна», хоч як прикро, може мати своє продовження. «Заявка» з цього приводу надійшла, зокрема, з Шаргородського району. Прес-служба облдержадміністрації разом із силовими структурами оприлюднила заяву в обласних засобах інформації. У ній звертається увага на неприпустимість акцій протесту на залізниці. І не лише тому, що остання зазнає від того значні збитки (вони вже сягнули 430 тисяч гривень). Пенсіонерам нагадали про кримінальну відповідальність за подібні вчинки.

✔ **Черкаси**

«Тільки тихо шепни: „Люблю...“»

Ще одна книжка про незабутнього Василя Симоненка побачила світ у черкаському видавництві «Сіяч».

Автор «Симоненкової любові» актор Юрій Смолянський опублікував листи поета до коханої, а згодом дружини Люсі, упорядкував спогади друзів про перші роки Василевого життя у Черкасах, про зустріч у редакції обласної газети, де він починав працювати, зі своєю Долею...

...Тридцять сім літ, як пішов у небуття Поет. Не стало торік і його Коханої. Та живе його слово, вистраждане і народжене з любові. Живе і бентежить юнацькою щирістю, палким натхненням, красою:

«Хочеш — хмари для тебе розвію?
Хочеш — землю в дощах утоплю?
Тільки дай мені крихту надії.
Тільки тихо шепни:
„Люблю...“»

✔ **Київ**

Відкрите небо для британців

Для проведення спільного україно-британського тренувального спостережного польоту в Україну прибув літак ВПС Великобританії типу «Андовер».

У рамках підготовки до реалізації Договору про відкрите небо і політ над територією України українська сторона за 1994—1997 роки виконала 18 спільних тренувальних польотів і над власною територією, і за її межами із залученням іноземних спостерігачів, повідомляє ДІНАУ.

Фото Володимира СТРУМКОВСЬКОГО (ДІНАУ)

Меценати сторукі і стокрилі

Ми — українці, а не американці українського походження, — кажуть Мар'ян та Іванка Коці.

У Львові з ініціативи Ліги меценатів відкрито меморіальну дошку на честь Євгена Чикаленка і вручено премії його імені цьогорічним лауреатам. Лігу меценатів створено три роки тому. Її президент Петро Яцик живе в Канаді, виконавча дирекція і «мозок» у Києві. А у Львові, вочевидь, витає душа. Саме тут і відбулися треті збори Ліги.

Виконавчий директор Ліги меценатів Михайло Слабошпицький вручив пам'ятні подарунки лауреатам премії імені Чикаленка. Це — подружжя Іванка та Мар'ян Коці, львівський підприємець Володимир Кашицький. Мар'ян та Іванка народилися у Львові. Залишили батьківщину в 1939 році. Усі ці роки вони жили, пам'ятаючи заповіт Чикаленка: «Легко любити Україну з серця, важко — з гаманця».

— Ми — українці, а не американці українського походження, — кажуть Мар'ян та Іванка Коці, і в цих словах філософія їхніх зв'язків з материзною. Вони з дружиною першими відгукнулися на Чорнобильську трагедію і привезли гуманітарну допомогу для дітей. Мар'ян Коць заснував першу українську друкарню в Нью-Йорку. Він багато зробив як представник США в комісії з повернення культурних цінностей при Кабміні України. Як член асоціації дослідників голодомору, він видав дві книги, а ще 11 досліджень нині в роботі. Мар'ян Коць фінансував конкурси українських композиторів, допомагав коштами Києво-Могилянській академії. Цього року його нагороджено орденом «За заслуги» III ступеня.

Володимир Кашицький — жива легенда. Не маючи обидвох рук, він повсякчас подає руку іншим. Такою ж живою легендою стала член Ліги меценатів Галина Підопригора з Харкова. З малих літ залишилася сиротою. Коли пасла корів, їй потрапили до рук обривки книжки про Саву Морозова. Дівча розмріялося: «Господи, допоможи мені стати багатою, щоб допомагати іншим»... Нині вона заробляє гроші як господиня ресторану, а витрачає їх із щедрістю королеви. Галина Підопригора утримує дитбудинок, охрестила 200 дітей, які називають її мамою, в рідному селі відбудувала, а в іншому селі збудувала храм... Кумедний штрих: її навіть рекет не чіпає, називаючи "антикваріатом".

Про одного з меценатів — Петра Яцика — Михайло Слабошпицький уже написав книгу. Інші ще стануть, можливо, персонажами письменницьких роздумів. А поки що проектом номер один є конкурс на кращий підручник з історії для школярів.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Закон безконтактної «шпильки»

Пам'ять поколінь і геніальне перелицьовуван часу в роботі Оксани Кирпенко «Танго-2-2».

Асоціації

В її чорно-білій експозиції («Міська хроніка») «хроніка» — поняття позачасове. Позацифрове. У Національному художньому музеї Оксана Кирпенко, авторка багатьох виставок, довела, що будь-яка статистика навколо її імені безглузда.

Хоча буклет підсумовує: 18 графічних робіт нового циклу, — все це не має певного відношення ані до географічної конкретики, ані до визначеної епохи. Утім, на вернісажі сивий зверхній критик-дивак уловлює зв'язок із образотворчими сюжетами 30-річної давності. І тисне дивакуватими запитаннями про Оксанині художницькі пріоритети...

Марно. Здатність щось таке намалювати олівцем — уже та сама славнозвісна пам'ять поколінь. І геніальне перелицьовування часу. У «Танго-2-2» — це мамина сукня з гачкуватими хризантемами (в моєї була така само). У відсутності контакту з незримим паркетом, де підборів-«шпильок» немає, а є лише курйозний підйом «лодочки».

У передмові до буклету Оксана розмірковує про абстрактність свого міста. І та відірвана від землі «безконтактна» туфелька волає про давній закон урбаністів. За яким ми, відхрещуючись одне від одного, все-таки крокуємо однією бруківкою.

Іще авторка наполягає: «...З двох об'єктів — архітектура і людина — перша є постійнішою і неспроможна передати щохвилинної пульсивності життя так, як це притаманно людині — мінливій та рухливій». В Оксаниних урбодослідах архітектури геть немає. А є добрі, нещасливі, пихаті, замріяні, заздрісні... Люди. За вікнами яких — сказ волі та чуже радісне (?) буття. Архітектура — це кілька нічних новобудов. Вони нагадують про нас, які лягають спати кожен за власним розкладом.

А ввечері між теплими стінами — зосереджений чорношкірий джазист («Джаз»), хитра такса («Тяжкий хліб»). І пані в перукарні під сушильними ковпаками («Читальний зал»). Ми, вони, ми, вони — ніби немає самоти. Тієї, що надстатева, наднаціональна. Є довершена, естетська виставка. Яка відбиває способи існування у метушливому, пануючому соціумі. А він, звісно, складається з безпорадних самітників.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Остерському музею — 90!

Ювілеї

В Острі цієї осені відзначають кілька ювілеїв. По-перше, 900-річчя міста, по-друге, 100-річчя будинку генерал-лейтенанта В. Солонини, який передав його острянам. Нині в цьому будинку розмістився Остерський краєзнавчий музей, котрому тількино виповнилося 90! Тридцять п'ять років директором цього закладу культури Іван Степанович Литвиненко.

Директор музею І. Литвиненко.

Йдемо з ним затишними кімнатами музею, зупиняємося біля цінних експонатів. Іван Степанович захоплено оповідає:

— Тут вся історія нашого краю. Погляньте на цю давньоруську кольчугу. Важить майже п'ять кілограмів. На її виготовлення пішло 600 метрів залізного дроту. А ось ікона XVII століття «Різдво Богородиці». Натхненна праця невідомого іконописця будить у людині найсвятіші почуття родинного тепла і затишку, світлої надії і жертовної печалі...

Дізнаюся, що започаткував на Остерщині «музей наочних посібників» педагог-краєзнавець Анатолій Розанов. Його справу продовжив ентузіаст-колекціонер Олександр Бузун. У роки війни він не тільки врятував від розкрадання чимало музейних цінностей, а й написав цікаву розвідку «Історія Остерщини».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Фото автора.

Виставки

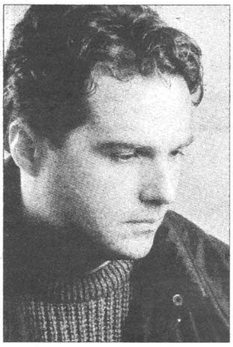
Усміхніться, Венеро, вас знімають!

Незвичну виставку фоторобіт наукового співробітника Кримської лабораторії астрономічного інституту ім. Штернберга Геннадія Борисова нині заполонили сотні кримчан і гостей півострова. Об'єктивом фотохудожнику служить телескоп. У своєму хобі — астрофотографії — Геннадій досяг справді астрономічних висот майстерності.

Особлива, надчутлива плівка дозволяє побачити те, що не в змозі побачити людське око. Складні таємничі процеси, які щомиті відбуваються у Всесвіті, зафіксовано майстром у хвилини найбурхливішого буття. Геннадій Борисов запрошує нас відчути пульс космосу, зазирнути у давнє минуле зоряного Чумацького Шляху. Впритул розглядаючи найдальші квазари і галактики, численні відвідувачі унікальної виставки гостріше відчувають себе часточкою бездонного космосу, порівнюють свою затишну рідну Землю, вкутану лісами, омиту морями, з іншими зірками галактик.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Особистості

Поїзд з усіма зупинками

Протягом 10 років було важко вгадати, куди їхати на чергову прем'єру Станіслава Мойсеєва

Був квітень 81-го. Поїзд наближався до маріупольського вокзалу. Йшов сніг з дощем, і фігурка того, хто чекав на пероні, здавалася мені хлоп'ячою. А він і був юним, цей хлопець, що поставив свою першу в житті виставу й готувався захищати диплом режисера драмтеатру.

Ця професія вікова, вона вимагає досвіду. Але Станіслав Мойсеєв прийшов навчатися режисури одразу після школи. І невипадково: він виріс за кулісами театру, де працювали акторами його мати й вітчим.

Вдало початий маріупольською виставою «Альпійська балада» режисерський шлях Мойсеєва був перерваний службою в армії. Втім, чи перерваний? Там він створив солдатський ВІА — допомогла музична десятирічка, добре володіння гітарою й фортепіано. Після армії його запросили в Сумський театр ім. Щепкіна. Дебютував «Наталкою Полтавкою». Це була претензія на авангард: чотириметрові фігури персонажів стояли по периметру сцени, а виконавці ролей бігали внизу. Провал — з тріском! Можливо, і був певний задум, але втілити його явно не вдалося. Врятували «Дві стріли» — цю виставу він готував позапланово з молодими акторами і випустив через два тижні після «Наталки». Хвалили! До речі, Ужастика там грав молодий актор Володя Кучинський, котрий згодом створив театр імені Курбаса у Львові.

Мойсеєв рано виявив якості лідера. Молодь вірила в нього. Для експериментальних робіт почали рити (в прямому розумінні) Малу сцену. Але після того, як він пішов, усе заглухло. За чотири сезони в Сумах Станіслав поставив сім вистав. Останніми були мольєрівські «Витівки Скапена» (Жеронт — Олексій Вертинський). Худрада звинуватила постановника у формалізмі й «відсутності змістового елементу». І він пішов, а з ним четверо артистів та головний художник.

Три сезони (1987-90) Мойсеєв очолював театр в Ужгороді. Відновив там «Скапена», якого вважав програмною роботою, тим більше, що Вертинський був знову поруч. Принципово важливо для нього було повернутися і до «Наталки Полтавки». З тим самим художником С. Масловим вони створили цілком нову сценографію. На цей раз виставу тепло прийняли глядачі і критика.

В Ужгороді була популярна його «Енеїда» — з лазерною світлотехнікою й спеціально запрошеною рок-групою. При театрі вдалося відкрити Малу сцену.

Тут знову визнали його лідерство. Він — уперше серед театрів України — ввів контрактну систему. Артисти настільки вірили йому, що самі наважилися на цей, ризикований для себе крок. Цікаво, що коли Мойсеєв пішов з цього театру, артисти побоялися зберегти такі самі стосунки з новим керівництвом і скасували контрактну систему!

...Він ставить три вистави у львівському театрі ПрикВО, куди його кличуть працювати. Кличуть також у Чернівці, Івано-Франківськ. Але він воліє бути вільним художником. Його постановки йдуть у Мукачеві, Одесі, Чернігові, Донецьку.

1991 року він приїздить до Києва. Минуло 10 років після закінчення інституту...

На головній сцені України, в театрі імені Франка, він ставить «Хто зрадить Брута?», потім «Український водевіль...». У столичній російській драмі — «Веселись, коли велять», в ТЮГу — «Нельську вежу» і «Веселий атракціон Ерні», ще чотири вистави — в театрі «Браво!». Ці вистави змусили київську критику зрозуміти, що перед нею несподівано постала особистість, яка мислить і діє за своїми законами.

Два роки тому 38-річний Мойсеєв став художнім керівником столичного Молодого театру, складного колективу, де за неповних 20 років змінилося багато головних режисерів. Для свого дебюту тут він знов звернувся до Мольєра, до «Дон Жуана». Дон Жуан — людина свободи. В пошуках її він бродить по краю прірви. Менш за все його цікавлять стосунки з жінками. Більше — з Богом. Це дуже добре збагнули двоє основних виконавців — С. Боклан та О. Вертинський (так, він знову поруч). Торік вистава одержала три «Київські пекторалі».

... Вперше за багато років ми зустрілися з Мойсеєвим не на вокзалі. Говоримо про плани. Серед найближчих проектів — «Ревізор» Гоголя в поєднанні з «Хулієм Хуриною» Куліша, далі — «Гамлет». Станіслав розуміє цей театр як колектив пошуку, орієнтований на оригінальний драматургічний матеріал. Що ж, у таких випадках годиться ставити багатообіцяючі три крапки...

Володимир СУДЬЇН.

Садить хірург картоплю

Бо, як і всі, хоче їсти. А зарплату отримує з величезним запізненням

Блиск і нужда глибинки: продовжуємо розмову

Поділилися останнім

Те, що виділяє нині держава на медицину, — мізер. Ось і в Березнівському районі, що на Рівненщині (а він дотаційний, віднесений до четвертої категорії населених пунктів, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС) на фінансування медицини передбачено 2 млн. 271 тис. бюджетних гривень на рік. Багато це чи мало? Лише на заробітну плату місцевим медикам треба 1 млн. 440 тис. гривень. За решту коштів потрібно придбати медикаменти, пальне для транспорту, продукти харчування для хворих, пральний порошок, дезрозчин і ще багато чого. Тож, як не крути, а грошей не вистачає. До того ж, за січень—серпень медицині недодано 400 тисяч гривень, а у вересні на її потреби надійшло аж... 20 тисяч. Отож і районна влада, і медики ламають голову: яким чином можна підтримати медицину?

— Хоча більшість підприємств району переживають не ліпші часи, — каже голова держадміністрації у Березнівському районі Л. Каменчук, — ніхто не відмовився допомогти відремонтувати лікувальні заклади, чого через відсутність коштів не робили вже п'ять років.

На цьому, звісно, проблеми медицини не зникли. Катастрофічно бракувало продуктів харчування для лікарень. Хіба за 40 копійок у день можна прогодувати хворого? Тоді звернулися до жителів району з проханням здати на потреби лікарень картоплю. Люди відгукнулися, а згодом, уже з власної ініціативи почали здавати молоко — його взявся переробити на масло місцевий молокозавод. Дехто з березнівців запропонував ще й городину, яйця, КСП час від часу підсобляють м'ясом. Таким чином у лікарнях стали ліпше харчувати хворих, хоча про дієтичні страви, на жаль, поки що говорити марно.

— Чи не змушують вас здавати картоплю? — поцікавилась в однієї з жительок села Яринівки, яка назвалася бабою Ганною.

— Ну що ви! Я сама часто хворію і знаю проблеми лікарні. То як же відмовити? — почула у відповідь.

Треба бути реалістами: відразу всіх проблем не вирішити — немає економічного підгрунтя. Але гуртом — і населенню, і медикам, і місцевій владі — таки вдасться не лише утримувати медицину на плаву, а й зводити нові ФАПи, амбулаторії, як, скажімо, у селі Малинську, реконструювати реанімаційне відділення райлікарні.

Однак чи вистачить у всіх ентузіазму й сил? Запитання це не риторичне. Ще б трохи коштів...

Лікар від Бога

При нагоді завітала в офтальмологічне відділення Березнівської райлікарні.

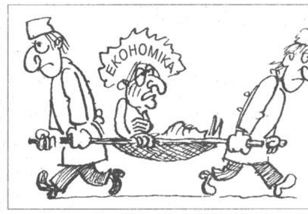
Справді, березнівчанам поталанило, що доля закинула в їх містечко таку дивовижну людину, як Сергій Миколайович Романюк, який робить складні операції на очах.

— Відділенню конче потрібен операційний мікроскоп, — каже хірург. — Десять тисяч гривень на його придбання виділила Рівненська обласна держадміністрація. Але фінансова нестабільність позначилась і на цінах — мікроскоп подорожчав. Підсобити з його придбанням обіцяв народний депутат України О. Данильчук.

Сергій Миколайович Романюк нікому не відмовляє у допомозі, навіть якщо пацієнт з іншого району Рівненщини. А сам двадцять вісім років водив за руку незрячого батька...

— А взагалі, — розповідає лікар, — більшість хворих бідує. В холодильнику, де зберігаються харчі пацієнтів, тепер майже порожньо. Люди з віддалених сіл розраховують лише на лікарняне харчування, бо рідні не мають за що добратися до райцентру.

Про себе хірург змовчав, що він та його колеги теж не розкошують — цьогорік грішми одержали зарплату лише за кілька місяців, решту — продуктами, товарами. Дружина Сергія Миколайовича — вчителька, їй теж заборгували у зарплаті. Отож Романюки хоч і мешкають на поверхах, змушені були взяти під картоплю і городину 30 соток землі. Продукти, одержані за взаємозаліком, здають в одну з їдалень (в яку саме — комерційна таємниця, пожартував хірург) і чекають, доки їх реалізують, щоб мати готівку аби допомогти двом дітям-студентам.

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

У розмові з Сергієм Миколайовичем торкнулися й теми медичних кадрів. На його думку, в медичні вузи мають потрапляти не лише діти товстосумів, а й ті, хто має дар медика і милосердя. І розповів мені про такий випадок.

Якось серед ночі в пологове відділення привезли породіллю, в якої почалася кровотеча. 18-річна медсестричка Оленка Олянич без вагань стала донором, інакше б не вдалося врятувати жінку.

— По-моєму, саме в таких екстремальних ситуаціях проявляється справжній медик, — сказав Сергій Миколайович. — І дуже прикро, що Оленчину долю як абітурієнтки цьогоріч вирішив на вступних іспитах якийсь бал... Що я міг сказати юній медсестричці? Хіба що «дякую!»

Острівець надії

Село Кам'янка лежить за кілька кілометрів від Березного. Однак через нестачу бензину «швидка» приїздить сюди тільки в екстрених випадках. У всіх інших селяни звертаються у місцевий фельдшерсько-акушерський пункт, яким протягом тридцяти років завідує Микола Іванович Стопчук.

Під ФАП виділили звичайний будинок. Місцеві жителі, хоча й самі живуть бідненько, зібрали 240 гривень на його ремонт. Все інше — справа рук фельдшера, акушерки і санітарки.

Микола Іванович хвалить кам'янських мам, які не забувають вчасно привести малечу для щеплень. Тож цього року було менше проблем з інфекційними хворобами.

— Щоправда, — зауважує фельдшер, — серед дорослих побільшало випадків серцево-судинних, онкологічних захворювань, щитовидної залози, кишково-шлункового тракту. То чорнобильські мітки нагадують про себе.

А до них, на думку сільського медика, додалися ще й економічні негаразди, які болюче вдарили по добробуту людей. Тож не у всіх є гроші на ліки, що не передбачені в переліку на «чорнобильські» рецепти. Добре, хоч при ФАПі є аптечний кіоск і не треба їздити за найпростішими пігулками до райцентру.

Деякі сім'ї у Кам'янці раді й тому, що мають картоплю і хліб. Про делікатеси лише мріють. Тому, напевне, у селі, як і в районі в цілому, проти 1985 року, кількість випадків захворювань на туберкульоз збільшилась удвічі.

— Терплять люди, як тільки можуть, — каже М. Степчук, хоча й не всім вистачає сил боротися зі злиднями. Тоді й шукають порятунку в горілці.

Напередодні початку навчального року вчинив самогубство 29-річний батько трьох дітей. Рідні небіжчика припускають, що причиною такого страшного кроку є те, що чоловік не міг матеріально забезпечити сім'ю. Хоча й, зрештою, із втратою годувальника дітям житиметься ще гірше.

— А як самі живете? — запитую у Миколи Івановича.

— Виручає підсобне господарство, — почула у відповідь.

Люди у селі Кам'янка привітні, вітаються навіть з незнайомими. Тож на моє «Добридень!» здебільшого чула у відповідь:

— Дай, Боже, здоров'я!

Таки мудрий наш народ: знає, що здоров'я — найголовніше. Воно нині дорого коштує. Шкода лише, що цього не розуміють деякі столичні чини, як і того, що не всім по кишені платні медичні послуги. Останнім острівцем надії для малоімущих залишається районна медицина.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Арбитражный суд Сумской области (244022, Сумы, ул. Рыбалко,2) возбудил дело № 3041-3/276 о банкротстве ТОО «Химсервис» (244024, г. Сумы, ул. Прокофьева,12). Банковские реквизиты должника: р/с 26006452 в СОД АППБ «Аваль», МФО 337483 код ЗКПО 21121067.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Харківської обл. порушив справу № 7405/7-11 про банкрутство ТОВ «Комерція», код ОКПО: 22711693, що знаходиться за адресою: м. Харків, вул. Корчагінців, 5, кв. 408. Р/р 26007022123 у філії № 1 АВУББ «Грант», МФО 351748.

Сурогат — держбюджету не брат

Чернігів робить виклик фальсифікаторам коньяків

Ще зовсім недавно, 7 — 8 років тому, придеснянські «Древньокиївська», «Чернігівська» та інші вишукані напої Чернігівського лікеро-горілчаного заводу належали до розряду дефіцитних — їх практично не можна було придбати в магазинах. Нині ситуація кардинально змінилась. Начебто й зникла згадана проблема. Магазини рясніють різноманіттям горілчаних виробів. А все ж на ринку виробництва, продажу спиртного відчувається напруженість, очікування змін. Про проблеми галузі ділиться своїми думками у розмові з нашим кореспондентом генеральний директор обласного державного об'єднання спиртової і лікеро-горілчаної промисловості Анатолій ГРИГОР.

— Анатолію Андрійовичу, ціни на алкоголь останнім часом підвищилися мало не вдвічі. Урядове рішення з цього приводу за всіма ознаками не мало очікуваного ефекту. Реалізація горілчаних виробів різко знизилася. Заводи змушені навіть простоювати. Отже, хотілося кращого, а вийшло, як завжди?

— Раптове підвищення ставки акцизного збору з 3 до 7 екю загалом було недостатньо прораховане фінансистами. Хоча необхідність у цьому давно назріла. Я цілком підтримую заходи уряду про підвищення ціни на горілку. Нині вона справді занижена. Півлітрові пляшки алкогольних напоїв у зарубіжних європейських країнах коштують 10 — 15 — 17 доларів. А в нас ціна горілки відповідала вартості зарубіжного пива. Ось такий абсурд. Проте, як на мене, підвищувати ставку акцизного збору слід було поступово. Таким чином важливе урядове рішення істотно не вплинуло б на реалізацію алкогольних напоїв. Але підкреслю: зниження рівня продажу горілки залежить не тільки від цінового фактора.

— Недавно акцизну ставку опущено до рівня 3,5 екю. І все ж гривнева ціна, по суті, не змінилася.

Річ у тому, що зріс курс долара. Якби акцизна ставка залишалася на рівні 7 екю, то довелось би піднімати ціну пляшки горілки до 9 — 10 гривень.

— Однак і за нинішні 5.20 — 5.50 торгівля алкогольними напоями не йде жваво!

— Я б так не сказав. Справді, спочатку ми стали свідками психологічного бар'єру — звичайного, типового покупця відштовхнула нова ціна. Проте нині попит на горілчані напої поступово повертається у попередні рамки.

— Яка, на ваш погляд, все-таки більш-менш оптимальна ціна, вигідна і для галузі, і для держави, і доступніша для покупців?

— У нинішніх умовах, з огляду на попит, роздрібна ціна без вартості посуду не нижче 4,8 гривні. Хоча я сподіваюся, що незабаром населення нормально реагуватиме на вартість, яку встановлено. До речі, у ціні однієї пляшки горілки лише 49 копійок виробника, все інше — податки, які спрямовують у бюджет. За повної завантаженості Чернігівського лікеро-горілчаного заводу держава може отримати майже 30 мільйонів гривень.

— Але це при повній завантаженості... Що, мабуть, нереально.

— Це зовсім не так. Нині у державі створюються умови, на які ми дуже розраховуємо. Я особисто покладаю великі надії передусім на новоутворений Державний комітет з монополії на виробництво, обіг спирту, лікеро-горілчаних і тютюнових виробів, його підрозділи на місцях.

— Анатолію Андрійовичу, мені здається, держбюджет не витримає ще однієї чисельної чиновницької структури.

— Якщо вона не діятиме, то це справді додатковий бюджетний тягар для України. Але необхідність у подібному державному комітеті продиктовано невтішними реаліями. Ринок алкогольної продукції тепер фактично на третину забезпечують тіньовики. Дешеві сурогати з підробними етикетками та акцизними марками витіснили нашу продукцію з багатьох комерційних кіосків та магазинів. Колосальні кошти йдуть не до бюджету, а в руки власників підпільних цехів.

— Яким чином комітет покладе край фальсифікату?

— Комітет саме й мусить зайнятися суворим контролем за виробництвом, збутом горілчаної продукції, впорядкуванням сфери її поширення, продажу. Необхідно встановити мінімальну реалізаційну ціну на горілку. Якщо хтось продає дешевше — значить то фальсифікат. А за це — сувора

відповідальність. Звичайно, і Верховна Рада повинна терміново прийняти закон про алкоголь та тютюн, поставити надійний законодавчий заслін їх малоконтрольованому імпорту. Це ж одні з головних фінансових поповнювачів бюджету, у якому бракує коштів для виплати зарплат, пенсій. Слід посилити адміністративну, кримінальну відповідальність за нелегальне виготовлення та збут алкогольних напоїв. Тоді в нас увесь тіньовий навар ділків переміститься у бюджет. І українські лікеро-горілчані заводи не простоюватимуть, почнуть працювати на повну потужність.

— Нещодавно ми дізналися, що в Чернігівський лікеро-горілчаний завод вкладено майже 300 тисяч гривень, аби налагодити тут вперше за всю історію України розлив грузинських коньяків «Варціхе», «Гремі», «Дуже старий». Анатолію Андрійовичу, чим привабливе для місцевих виробників таке тісне співробітництво з відомою фірмою «Еніселі»?

— Відразу зазначу: реалізація цього проекту —відчутний удар насамперед по фальсифікаторам. Не секрет, що український ринок заполонили «коньяки», виготовлені за елементарною рецептурою: у спирт додається звичайний чай та ванілін. Вряди-годи трапляються випадки, коли такі настоянки з трав, коренів отруювали людей. А від того потенційні покупці здебільшого недовірливо ставляться до коньяків навіть провідних європейських фірм, підозрюючи у напоях підробку, шкідливу для здоров'я.

Популярну у світі продукцію «Еніселі» у зв'язку з розпадом СРСР в Україні останнім часом ніхто не пропонував, а отже, й не підробляв. Це один з елементів довіри до неї. А по-друге, ми розробили комплекс захисних заходів, які ускладнять діяльність фальсифікаторів.

Старовинні грузинські коньяки «Варціхе», «Гремі» та "Дуже старий" семирічної, восьмирічної і п'ятнадцятирічної витримки відзначено тринадцятьма золотими, сімома срібними медалями. Це напої, які мають золотистий колір, квітковий аромат і м'який гармонійний смак. Якщо їх споживати помірно, по 43 —63 мл, то це лише на користь здоров'ю. Грузинський коньяк активізує слюнові та шлункові секреції, діє як судинно-розширювальний засіб на серцево-судинну систему, як стимулюючий засіб для нервової системи. Його екстрактивні речовини піднімають кров'яний тиск, сприяють зберіганню вітаміну С в організмі людини.

— Яким чином установили контакти з «Еніселі»?

— Після підписання україно-грузинських міждержавних угод у нас із виробниками славнозвісного коньяку виявилися спільні інтереси. Для них завозити в Україну розлитий у пляшки золотистий напій накладно. А в нас є проблеми зі збутом спирту. Тепер ми купляємо коньяк у них, вони у нас — спирт. І таким чином маємо обопільний зиск.

— Ваші коньяки вже є в торгівлі?

— Так. Поступово вони виходять на ринок України. Марочних коньяків семи-п'ятнадцятирічної давності на ньому обмаль. Замовити ж їх у нас у Чернігові можна за телефонами 2-50-51, 2-20-90, 2-50-60, 2-21-29. Думаю, ті, хто посмакує нашою продукцією, не пошкодує. Але хочу зауважити: хоча коньяк — міцний алкогольний напій, проте й він може зіграти свою роль у боротьбі з алкоголізмом. Адже коньяк не для весіль, поминальних обідів та інших заходів. Коньяк — дорогий і дуже оригінальний напій, який п'ють лише з близькими друзями. Якщо у вашому домі до шашлика подадуть червоне вино, а до легких закусок — біле; якщо пляшка старого марочного грузинського коньяка Чернігівського розливу знайдеться для друзів, а пляшка особливої "Чернігівської горілки" для всіх інших випадків — це не біда для сім'ї. А передусім підкреслює ваш тонкий смак, доброзичливість і достаток. Розумне споживання алкоголю — це вже рівень розвитку суспільства.

Інтерв'ю провів Сергій ПАВЛЕНКО.

На знімку: Анатолій Андрійович Григор. Чернігів.

По опері ходила в одежці крокодила...

Тож першим номером зіркової програми став вихід на київський подіум відомої топ-моделі Катуші — чарівної високопрофесійної манекенниці.

Диктатура моди

Уперше побачивши сестру по племені у новій шовковистій шкурці молодого пітона, Єва забула про те, що вона жриця. Очі її жадібно заблищали, молода кров обпекла перекотом незнаних емоцій, а схвильовані губи безумно шепотіли: «Хочу. Таку саму...». На цьому місці стара легенда обривається і нам лишається тільки здогадуватися, чи стала Єва володаркою спокусливої обновки. Натомість достеменно відомо інше — за багато тисяч років бажання гарно вдягатися не лише не згасло, а й трансформувалося на потік видовищності та престижності.

Власне, видовищним і престижним обіцяв бути й «Тиждень моди в Києві», організований французькою компанією «The Week Colection» 6, 7 та 8 листопада в столичній опері. В світі «Тиждень моди» — це дні Високої моди, що двічі на рік відбуваються на найкращих модельних майданчиках, і де провідні дизайнери демонструють свої останні колекції. У Києві ця акція проводилася вперше, тож зрозумілий був деякий ажіотаж навколо «Тижня...», адже киянам пообіцяли, цитую — «унікальну можливість вперше в історії України побачити на власні очі те, що бачить Париж, Мілан, Нью-Йорк і Лондон, з різницею в декілька тижнів» — аж подих перехопило. У програмі також обіцяли справжні сенсації і досі невідомі емоції (пам'ятаєте Єву?).

Тож першим номером зіркової програми став вихід на київський подіум відомої топ-моделі Катуші — чарівної високопрофесійної манекенниці. Показавши кілька шикарних суконь на початку і наприкінці першої вистави, граційна Катуша більше на подіумі не з'являлася. Тим часом більшість манекенниць, які репрезентували колекції дизайнерів — Абрама Пелама, Стелли Кадент, Стефана Соньєр, Черутті і Ніколо Труссарді (перші троє були присутні на показах) — були українські дівчата з київських модельних агентств. Ось тут і сталося те, що називається «відчуйте різницю». Коли дефіле Катуші та трьох її темношкірих колег викликало у публіки непідробне захоплення, то робота наших дівчат — цілковите сум'яття. Можливо, через непрофесійну подачу колекцій прет-а-порте, що переважали перші два дні «Тижня...», назвати оригінальними, а тим паче сенсаційними, навряд чи можна. Цю точку зору поділяє присутній на першому шоу Володимир Сарафанов: «Старий мотлох, жодної нової лінії, все ті самі смужки, моделі п'ятирічної давності...». А на запитання щодо роботи наших дівчат Володимир Миколайович відповів цілком дипломатично: «Ви ж самі все бачили. Ось приходьте до нас на ситцеві бали, там побачите, як наші манекенниці вміють подавати вбрання, не гірше, ніж закордонні». Дякуємо за запрошення, обов'язково прийдемо.

Заради справедливості слід сказати, що справжнє задоволення публіка все ж таки відчула — останнього дня. Найзахоплюючою стала колекція пана Труссарді. Схоже, жодного з глядачів не залишили байдужим вироби з крокодилячої та пітонової шкіри. До речі, про глядачів. Серед шанувальників мистецтва моди було помічено Олега Блохіна з Євгеном Рибчинським, італійського посла пана Джана-Луку Бертинетто, кількох народних депутатів, а також усю столичну модельну та навколомодельну публіку.

Протягом цих трьох вечорів у моїй уяві раз у раз виникали картинки із «Сезонів моди-98» — нашої вітчизняної акції, перший етап якої завершився саме напередодні французького «Тижня моди в Києві». кожного разу ловила себе на зухвалій думці: А «Сезони...» — кращі. Звісно, не було там виробів із рідкісних і дорогих матеріалів, але, повірте, все було зроблено від душі і професійно. Тож, схоже, саме наші покази мод цього року стали справжнім святом — і для дизайнерів, і для манекенниць, і для публіки. З чим я нас усіх і вітаю.

Алла РОМАНЧУК.
Фото Володимира СТРУМКОВСЬКОГО (ДІНАУ).

Про те, що було і буде

Уроки магістрів гри

Упродовж трьох днів у Полтаві проходила міжнародна конференція Асоціації піаністів-педагогів. Учні та студенти музичних навчальних закладів відвідали пленарні засідання і майстер-класи кращих викладачів. Зокрема, харків'янки Ніни Казимирової. Слухачі були зачаровані рівнем її гри, оригінальним прочитанням творів Шопена та Ліста. Запам'яталися також уроки московського професора Віктора Мержанова та гала-концерт.

Співи подорожніх

Ансамбль «Верес» збирається у гастрольні мандри. Цей чоловічий самодіяльний вокальний колектив добре знають за межами рідного Володимирецького району Рівненщини. І передусім — завдяки чудовому виконанню пісень Поліського краю. А ще ансамбль відомий надзвичайно гарними концертними костюмами — витворами рук народних майстринь. Незабаром «Верес» чекають у сусідній Польщі, де співаки неодноразово з успіхом гастролювали.

Афіша вихідних днів

✔ *Київ*

Національна опера імені Т. Шевченка: **субота — опера «Севільський цирульник» Дж. Россіні; неділя — балет «Попелюшка» С. Прокоф'єва (о 12 годині), опера «Аїда» Дж. Верді.**

Національний драмтеатр імені І. Франка: **субота — «Дон Кіхот» за М. Сервантесом (прем'єра); неділя — казка «День народження кота Леопольда» А. Хайта (о 12 годині).**

Колонний зал імені М. Лисенка Національної філармонії: **субота — концерт Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України та музикантів Туреччини.**

Початок вечірніх вистав о 19 годині.

✔ *Одеса*

Академічний театр опери та балету: **субота — опера «Севільський цирульник» Дж. Россіні; неділя — балет «Дюймовочка» Є. Русинова (о 12 годині), опера «Трубадур» Дж. Верді.**

Театр музичної комедії імені М. Водяного: **субота —шоу «Тригрошова любов» за Б. Брехтом; неділя — оперета «Баядера» І. Кальмана.**

Початок вечірніх вистав о 18 годині.

Подруга «Милого друга» танцює і п'є мінеральну воду

Час нот

Вітчизняну музичну відеотеку поповнено ще одним шедевром українського виробництва — кліпом на пісню Ольги Крюкової «Милий друг». Творчий колектив у складі режисера Миколи Калмикова, оператора Богдана Вержбицького і сценариста Марії Морозової створили міні-оперету в кращих традиціях 70-х років. Провідні «партії» виконали Ольга Крюкова і Володимир Шпудейко. Кліп знімали у павільйонах кіностудії ім. О. Довженка, київських ресторанах і на колишній дачі Микити Хрущова.

Він вийшов грандіозний і багатоплановий. Головна героїня цього твору перевтілюється на очах у приголомшеного глядача вісім разів! Світська дама XVIII століття, жертва насилля, підступна відьма — ось далеко не всі образи, створені Крюковою для наочної ілюстрації свого «Милого друга». Героїня кліпа сама відбиває чечітку, виконує каскадерські трюки (вилазить на дах), при цьому ще й співає... Представити свою роботу журналістам творці вітчизняної кліп-версії «Милого друга» змогли завдяки українському виробникові мінеральних вод — компанії «Бруклін-Торгбуд». У цьому співробітництві вбачається своєрідний символ тверезості та пропаганда здорового способу життя нашої естради.

Ольга ВІТЕР.

Подарунків і веселощів вантаж

Від суботи — до свободи

Сумнівів у надзвичайній популярності співачки Раїси Кириченко (**на знімку**) немає і бути не може. Вона не лише обдарована артистка, а й захмарна мрія панів полковників та інших численних українських чоловіків. Сценічні труди Раїси Панасівни не обділені солідними знаками пошани: її удостоєно Державної премії імені Т. Шевченка (1986 р.), нагороджено орденом Ярослава Мудрого (1998 р.). Усе життя вона багато працювала і мало відпочивала.

Не доведеться виконавиці відпочити і наступних вихідних. Проте з особливої причини: 14 листопада у Раїси Кириченко ювілей. Можна уявити, скільки приємних клопотів звалиться на неї завтра. Привітаємо й ми відому співачку та побажаємо мужньо витримати «дев'ятий вал» святкових емоцій.

Ніла ІВАНЕНКО.
Фото ДІНАУ.

Із-за лаштунків

Колекція лицарів Володимира Горобея

У РОМАНІ Сервантеса «Дон Кіхот» багато несподіванок та підмін одних персонажів іншими. Є це й у новій виставі столичного театру імені Франка «Сміх і сльози Дон Кіхота», поставленій режисером Василем Сечиним та художником Павлом Фішелем.

Найперша несподіванка. Богдан Ступка та Богдан Бенюк не гратимуть, як очікувалося, хороброго ідальго та його зброєносця. З яких причин, поки що не відомо. Дон Кіхота гратиме Володимир Горобей. Що ж, цьому акторові не звикати до плаща і шпаги — згадаймо лише «Благочестиву Марту». До речі, одна з найяскравіших останніх ролей Горобея — теж лицар (з вистави «Мерлін»). У ролі Санчо — Анатолій Гнатюк. Вистава являє собою барвисте видовище в дусі вуличного театру, в ньому зайнята майже вся трупа франківців.

Лариса НУЖНА.

Погода

14 — 15 листопада в Україні мокрий сніг, на дорогах ожеледиця. Температура вночі 2 — 7 градусів морозу, вдень 0 — 5 градусів вище нуля.

На Київщині слабкий сніг. Уночі від 2 градусів тепла до 7 морозу, вдень від 5 градусів тепла до 5 морозу.

Український гідрометцентр.

Редактор номера А. СОЛОНСЬКИЙ.
Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 192662.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311218.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України